

AMERIKOS BOMBERIAI PUOLE TOKYO IR LUZONĄ

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Tautos Dienraštis

Pirkimas Karo Bonų Yra
Prievolė Kiekvieno Lietuvio
Ištikimo Demokratijai.

Skaitykite Gambiausių
Lietuvos Rašytojų
Straipsnius "Vilnyje"

VOLUME XXV, NO. 296.

ŠEŠTADIENIS, GRUODŽIO (DEC.) 16, 1944 M.

KAINA TRYS CENTAI

KASDIENA

Išbraukt "Ponus" ir
Pravirko ["Ponias"
Vilnius Kalendorius
Suvogti Turtai

Vilniaus "Tiesoje" V. Andronaša pataria mest iš lektikono ponus ir ponias. Tns nelietuviškas juvalas užtersė lietuvių kalbą smetonizmo režimo laikais.

Ponai ir ponios išpilietino ir pas mus, Amerikoj. Ponas, ponina, ponutė, panelė—trafaretiška skamba visuose pašaluose.

Išmeskim tuos titulus iš apyvartos. Juos čia atpūstė nenatūrališkai vėjai.

Senatoriai Chandler ir Wheeler grūdžiai pravirko. Girdi, Rooseveltas duoda "džiabus" Wallstrėje šūnams.

Tai pigi demagogija, panaši tai, kurią skiepina hitlerininkai. Tie taip-pat draskosi prieš "tarpatautinius bankierius," o tikrėnyje sugulė vienon lovon su didžiausių korporacijų šūnais.

Taip, Rooseveltas neignoruoja ir negali ignoruoti kapitalistų. Kaip, pagaliau, juos ir ignoruoti, jei mes gyvenam kapitalistine sistema.

Nacionalės vienybės fronte visiems elementams turi būti vietos, išėjus tik fašistams.

Italijoj sukonsoliduota fašistų nuosavybės už 80 milijonų dolerių. Bet tiems driezams pasisekė išgauti ir neutralas valstybes turty už 500 milijonų dolerių.

Nepaprastai daug turty išgavo šveicarijai Mussolinio dukte Edda, grafo Ciano našlė.

Jei Italijoje ir kitose Europos šalys bus stiprios demokratinės valdžios, tie turty gryš namo.

"Tie lenkai tremtiniai iki gyvo kaulo išėdė net britų valdžiai. Jiems vėl užverta per makulę. Ar ne laikas jiems pasakyti ajukš iš Britanijos!

Peržūrėjau "Vilnies" kalendorių 1945 metams. Tai mūsų Jubiliejinis Kalendorius.

Man rodos, jis turinysnis ir labiau amerikoniškas negu pernyktis.

Skubinkitės įsigyti, nes gali pritrakt. Šį kalendorių galite pliciai paskleist ir katalikių tarpė.

Laikas nuo laiko atsiranda pašukdinikas, kuris papila sruty ant Sovietų Sąjungos. Vėliausiu tos rūšies "artistu" pasirodė tulas W. L. White.

Tačiau, tos rūšies makulatūros vis mažiau. O gery knygų apie SSSR išeina vis daugiau.

Mensėvių "Naujienos," kurios per 27 metus sadistiskai ir chuliganiskai niekina SSSR, niekad nepacituoja iš gery knygų.

Net vemalus jos ryle ryja. Krivickis, Kravčenko, Valtin, o dabar White!

Farizejus Urbonavičius pradėjo šokt švento Vito klumpakojį iš džiazismo, kai perskaitė Churchillio kalbą apie Gekriją. Taip ji jam patiko.

Well...kunigas nepalaukė ką Churchill turty pasakyt apie Lenkijos tremtinę valdžią.

Po didelio džiazismo jaganustis pradės žlumboti krododiliams asaroms.

Karo Departamentas skelbia,

Lietuva Gaus Tilžę Ir Karaliaučių

AMERIKOS ARMIJA STENGIASI IŠGAUTI BAVARILJON

BOMBARDUOJA JAPONUS TOKYOJ IR LUZON SALOJ

Daug Priešų Išmūšta
FILIPINAI, Gruo. 15.—Per 55 dienas invazijos Filipinuose japonų armijos išmūšta 82,300. Amerikos karių gū žuvo 2,175.

Pastaruose mūšiuose tose salose abeinai krinta po 8 japonus ant vieno amerikiečio.

PARYŽIUS, Gruo. 15.—Septinta Amerikos armija smarkiai grumiasi Bavarijos pasieniu ir jau jėgo vokiečių žemėn į šiaurę nuo Alzaso. Ji priejo mažiau 7 mylių nuo vokiečių industriinio centro Karlsruhe ir tik 35 mylių as nuo Mannheimo ir Ludwigschaffeno.

Si jau ketvirta Amerikos armija įėjus vokiečių žemėn. Naciai prisitūstė daugiau armijos savo jėgas sustiprinti. Eina atakklūs mūšiai.

Gen. Patch armija smarkiai bombarduoja didžiomis kanoninėmis Siegfried liniją.

Amerikos Trečios Flotiljos, Luzone, radijo pranešime sako, kad laivais atguboti orlaiviai smarkiai atakavo Luzone japonų pozicijas, ypač kiršta smūgis japonų aerifieldams. Atakos pravesta prieš pat diena irbrėkstant.

400 Amerikos orlaivių atakavo Luzone japonų pozicijas. Tokyo radijas skelbia, kad Japonijos sostinė Amerikos bomberiai vėlei padarė "du vizitą" palikdami daug bombų ant to miesto.

Japonai sako, kad atakos buvusios menkos, bet tas atakas daro tik patys didžiausi bomberiai B-29, o jie neša labai daug bombų ir jų atakos negali būti menkos.

Britanija Atsiūnia Specialią Pasiūnčią
WASHINGTON. — Britanijos premieras atsiūnia Amerikon savo specialią pasiūlą Richard K. Law, kuris bandys išlyginti nesutikimus ušienio politikoj Amerikos ir Britanijos.

kad Dėdės Samo Armijoj tarnauja 701,678 negrai. Is to skaičiaus užjory yra 411,368.

O vis-tik yra foniški žmoniy, kurie mano, kad negrai neprivalo turēt lygias teises su kitais. Tai nepadoru.

Brooklyne suvaidinta Petrulio drama "Prieš Srovę." Centralinė figūra tyto dramoj kunigas Strazelis ir jo kova už liaudies teises.

Draugai Bimba ir Mizara labai gražiai atsiliepa "Laisvęje" apie vaidinimą.

Kaip apie tai pasakys Chicago artistai? L. Prėseika.

Gedemino Alkė Lietuvos sostinėj Vilniuj. Bažnyčia su trimis stovylomis ant stogo yra katedra labai senai statyta. Priešais ją vėrpinyčia. Kai kurie namai matyti stovi nesugriauti.

Graikai Tešia Kovą Nėvykstant Deryboms

ATENAI, Gruo. 15.—Graikijos liaudies armija tešia kovą prieš anglus ir Papandreou istikimus graikus. Kelis sykius deryboms bandyta, bet nesiklijuoja. Gen. Seobie, kuris yra vyriausias komandantas, reikalauja pirmą liaudies armijos pasidavimo, o pasulti žada tartis, Graikai tokių sąlygų nenori priimti.

Anglai telelaiko siųry ruošę Graikijos sostinėj. Graikai atkos sunaikino kelis svarbius namus mieste.

Graikai buvo įsigavę į miesto centrą ir padėjojio minas gatvėse. Anglai bandė nuleisti parašutistus į graikų pozicijas.

Ragina Viennos Žmones Sukilti Prieš Nacius
LONDONAS, gr. 15.—Maskvos radijas atsiūnkė į Viennos, Austrijos sostinės, žmones, kad jie sukiltų prieš nacius kai tik Sovietų kariuomenė prieis Austrijos rubežius.

"Jūs turite pamekti garbinga Paryžiaus žmonių pavyzdį," sako atsišaukimas į viemiečius.

Aktorė Lupe Nusižudė Prieš Tapsiant Motina
HOLLYWOOD, Cal.—Paskilbus aktorė Lupe Velez, Meksikos armijos majoro dukte, nusižudė. Ji buvo susitarus vesti su Francižu aktorium, bet pagalis sutartis nutraukta, o ji laukėsi kūdikio, tai geriaus bėvelio nusižudyti, kaip tapti motina nevedus.

Rooseveltas Sulaikė Gelžkeliečius nuo Streiko
WASHINGTONAS, gr. 15.—Prez. Rooseveltas sulaikė Seaboard Air Line Railway darbininkus nuo streiko, paskirdamas specialų tarybą spręsti nesutikimus.

Jis sulaikė streiką bent iki bus paskelbta tarybos sprendimas.

WASHINGTON. — Karo Departamentas skelbia, jog yra užtektinai vyrų tarp 18 ir 28 metų armijai ir karo darbams ir nereikia imti jaunesnių.

ATSTEIGIAMA VILNIAUS TEATRAS

Direktorius Daugvietis Sveikina Amerikos Lietuvius; Parašys Dramą Apie Lietuvius Amerikos Lietuviams

Rašo PETRONAITIS

VILNIUS, gr. 15.—Naujai paskirtas Vilniaus Valstybinio Teatro režisierius Borisas-Daugvietis, pasikalbėjime su "Eltos" korespondentu, štai ką sakė:

"Laikė nactų okupacijos buvau priverstas apliešti teatro darbą. Per ištus tris metus kiales sėriant, melžiau ir girdžiau karves, sėjau, pioviau ir kėliau javus. O kada vokiečiai išvyti iš mūsų miestelio, patyriau, kad mano žmona ir dukė užmuštos. Likauis vienas, nuilūdes ir be nieko.

"Nuėjau į pirmą Raudenosios Armijos punktą ir pasisakiau kuo esu; čia as pasijutau jau ne vienas ir kad mano 60 metų amžius nėra našta, kad man pagelba ir suraminimas yra.

Darbiets Smerkia Premiją už "Žudymą" Graikų
LONDONAS, gr. 15.—Seymour Cochs darbiets parlamentu narys smerkė Churchillio politiką Graikijoj ir sakė, kad turiti būti sulaukta graikų žudymas.

Jis norėjo tą klausimą parlamentu debatuoti, bet premieras neleidė.

Jau Apie 6 ar 7 Milionai Vokiečių Armijos Išmūsta
LONDONAS, gr. 15.—Prem. Winston Churchill, kalbėdamas parlamente pareiškė, kad šiem kare jau tarp 6 ir 7 milijonų nacijų užmušta. Labai daug yra nužėistų.

(Daugiausia vokiečių krito Sovietų fronte.)

KAIP EINA VILNIES VAJUS

GERIAUSIA SIUO TARP PASIDARBAVO DETROITETIES SMITREVICIENĖ IR JANULIENĖ LLD 86 kuopa pradėjo šestą tūkstantį, o Smitrevicienė penktą.

Dauderis eina trečias. Paulauskas naujai stoji darban. Po biskį pasidarbaivo Grand Rapids, Springfield ir Clevelandas, taipgi Mališauskas, Matuzienė, Gvergždienė, Širdukas su Česnaku, Mažeikienė, Sakevicienė ir Paulauskas.

Naujų gauta gražiai—net 16. Pernykštį vajų pralenkėme mažiau kaip 10.000 punkty. Taigi, vajus sulėtėjo; reikia padidinti darbas.

Prašome visus Vilnies skaitytojus pasidarbuoti. Prašome užrašyti Vilnį kalėdinį dovanų.

šino tarpu vajus stovi taip:

Vajininkas	Turi Punktų
LLD 86 Kp., Chicago North Side	5,153
Mary Smitrevicienė, Detroit	4,072
P. Dauderis, Chicago	2,320
John Mažeika, Chicago	1,749
L. Prūseika, Chicago	1,635
K. Stukienė, Chicago (Marquette Park)	1,607
Marcella Janulis, Detroit	1,429
F. Puodžiūnas, Roseland	1,219
Grand Rapids Vajininkai	1,188
K. Lagūnas, Springfield, Ill.	1,015

(Tąsa ant 4-to puslapio)

Wells Reikalauja Churchillį Pasitraukti

Sako, Jo Politika Graikijoj Pragaistinga Jungt. Tautom

LONDONAS, gr. 15.—Žymus Anglijos rašytojas ir istorikas H. G. Wells parasė aštrią kritiką premieriui Churchillui ir reikalauja jį pasitraukti kol dar jis pats savęs visai nenupuldes ir Britanija dar visai varlo nenustojos.

Jis pažymi, kad Churchillis atliko gero darbo, bet ką jis dabar daro Graikijoj, Belgijoj ir Italijoj, tai kenkia karui laimėjimui, priešinga žmoniskumui ir puldo Britanijos vardą.

Jis sukėlė prieš save Anglijos žmones, sako Wells.

Užklaustas, ką mano pirmiausia pastatyti savo teatre, Daugvietis aiškino:

"Pirmiausia norėčiau pastatyti Juozo Butkaus veikalą, kurį as (Pabaiga ant 2-ro pusl.)

Lenkų Ponai Nenori Prusijos, Jie Nori Ukrainos

LONDONAS, gr. 15.—Tremtinės lenkų valdžios galva Arciszewskis sako, kad jo valdžija nenori atgauti kada tai buvusias lenkų sritis Prūsijoj; jie nori Ukrainos, Baltarusijos ir Lietuvos teritorijų, kurios buvo ginklu Lenkijai priskirtos po perito karo.

(Sakoma, lenkai ponai turi žemių pasisavinę ir nori jas atgauti.)

Stetinius Pareikš Amerikos Nusistatymą

WASHINGTON, Gruo. 15.—Valstybės Sekretorius Edward R. Stettinius sako, padaryšius atvirą pareiškimą Amerikos atsišienio link Europos situacijos ir Britanijos bei SSSR politikos.

Klausiamas kaip jis žiūri į Churchill kalbą Lenkijos klausimui, jis atsisakė aiškinti, nes gerai tik kalbą dar nestudijavęs. Jis taipgi atsisakė komentuoti ir apie Bevino kalbą, kad Britų imperijai reikalinga Viduržemio jūros kontrolė.

Sicilianai Nenori Kariauti, Kyla Prieš Draftą

ROMA, gr. 15.—Paskelbus konskripciją 1921 ir 1922 metais gimusių vyrų Italijos armijom, sicilianai sukėlė riauses Catania mieste.

Riaušininkai uždegė miesto rotušę.

CHURCHILL ATMETA NAUJĄ LENKŲ TREMTINĘ VALDŽIĄ

SAKO, SSSR SALYGOS YRA TEISINGOS IR PRIMITINOS LENKAMS

LONDONAS, gr. 15.—Prem. Churchill kalbėdamas parlamente Lenkijos klausimui netiesioginiai pasakė, kad gera dalis Rytų Prūsijos, su Tilze ir Karaliaučium ir Klaipėda, teks Lietuvai.

Churchill tai nesakė atvirai, bet jis taip aiškino kiek lenkai gaus Prūsijos, kad neliko abejonos, jog teritorija į šiaurę ir rytus nuo Karaliaučiaus teks Lietuvai.

Kviečia Rooseveltą į Stalingą ir Konferenciją
LONDONAS, gr. 15.—Prem. Churchill apeliuoja į prezidentą Rooseveltą ir premjerą Stalingą laikyti jų trijų konferenciją. Jis sako, kad jis su Eden gali bile kur važiuoti, bet pageduotau, kad šį sykį konferencija būtų Londone.

Kalbėdamas parlamentui Lenkijos klausimui Churchill visiškai nūmetė už vartų Arciszewskio ministeriją ir griežtai pareiškė, kad Sovietų sąlomos Lenkijai salygos yra teisingos ir primtinos. Jis sakė, Britanija remia tame Sovietų reikalavimus, taipgi ir prezidentas Rooseveltas. Nors Amerika tuo reikalau aiškiai nepasakė, kaip Britanija padarė, bet Rooseveltas niekur nėra išsireiškęs priešingai, sako Churchill.

Churchill gerai atsilėgė apie Mikolajevičyką ir visai prastai apie dabartinę lenkų tremtinę valdžią.

Šios valdžios žygiai, sakė jis, veda prie skaldymo žmonių Lenkijoje, o tai kenkia karui prieš nacius.

Šios valdžios elgis taipgi vis daugiau suartina Lablino Komitetą su Sovietų Sąjunga ir Bganiui tas komitetas gali būti pripažintas kaip laikinoji lenkų valdžija.

Nors Britanija dar vis pripažinus tremtinę lenkų valdžią, bet Churchill sakė jis neranda jokie nieko, kas sukeltų pas jį noro teikti jai aploidimentų.

Jos norai neprimtinai. Jos veiktimas savo tikslams siektis taipja negirtinas.

Tai bene skaudžiausias smūgis tremtinė lenkų valdžiai iki šiol duotas britų vyriausybės. Tai yra visiškas lenkų atmetimas.

Amerikiečiai Gelbi Graikijos Žmones Maistu

ATENAI, gr. 15.—31 amerikiečių liusonoriai stoji dirbti UNRRA komite teikimui pašalpus graikams. Amerikiečiai taipgi padėjo palaidoti 150 žmonių pavojingai sužeistų laikė šaudymo į demonstraciją ir vėliau mirusių ligonbučiuose.

"VILNIS" (THE PEOPLE)
LITHUANIAN SURVEIL'S DAILY
 Published daily except Sunday and an every Thursday together with the regular editor is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25, Chicago \$9.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year 2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application
 3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
 PHONE, VICTORY 7325-7328

Entered as second class matter September 23, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Naujas Valstybes Departmentas

Senato uzsienio reikalų komitetas "per varė per serengą" penkis kandidatus Valstybes Departmentan, kuriuos nominavo prezidentas Rooseveltas. Po ilgokai užsitęsusių kovos visi jie užgirti. Sunkiausia buvo liberalus MacLeish. Konservatyviai ir reakiniai senatoriai prieš jį labiausia nusistatė už tai, kad savo laiku jis rėmė Ispanijos lojalistus.

Senato pilnaties susirinkime visi kandidatai, viekliausia, bus užtvirtinti. Bet dėl MacLeish galima laukti susirėmimų. Reakininkai bandys jį izoliuoti. Reikia tikėtis, kad jų užmačios nepavyks. Valstybes Departamente tokie vyrai, kaip MacLeish labiausia reikalingi. Jis kaip-tik tiks prie to "tymo," kurį sudarė Valstybes Sekretorius Stettinius.

Patsai Stettinius pasakė puikią kalbą apie jo vadovaujamo departamento užduotis ir bendrai apie US užsienio politiką.

Edw. Stettinius sakė: "Atelcinčiais mėnesiais ir metais Jungtinės Valstijos turės pasiimti art savęs daug didesnę atsakomybę tarptautiniuos reikaluos, turint omenyje ne tikait mūsų, bet ir kitų šalių interesus. Mūsų moralė ir materialė galia mes turim panaudoti sustipriniui tarptautinio kooperavimo."

Dedant visas pastangas, kad karas kuo greičiausia būtų laimėtas, Vokietijos ir Japonijos agresija būtų likviduota syki ant visuomet. Sukūrimas Jungtinių Tautų organizacijos tūaikai išaiškinti ir užtikrinti yra skubiausia užduotis.

Toliau E. Stettinius kalbėjo apie plėtimą mūsų užsienio prekybos ir apie sudarymą tokių sąlygų tarptautiniam gyvenime, kad kiekvienos šalies žmonės turėtų tokią demokratine valdžia, kuri atitinka jų reikalmas ir tradicijoms.

Kertinis akmuo mūsų užsienio politikos, pabrėžė E. Stettinius, yra jos liberaliskumas, jos pažangumas.

Kalbant apie naujus Valstybes Sekretorius asistentus ir apie pasekretorių Grew, beveik visiems jiems galima padaryti užmetimą. Tuli iš jų praitytie darė stambų klaidų. Bet vartoti seną kriterijų naujose sąlygose negalima.

Naujas Valstybes Departmentas, imant jį in corpore, yra simbolis nacionalės vienybės. Jame yra visokių atspindžių. Jeigu visi jie veiks darnai ir susilauksiančiai pagrindu liberalinės politikos, tai Cordell Hull tradicijos ne tik nebus paneigtos, jos bus pagerintos ir sustiprintos.

Atelcinčiais mėnesiais ir metais Jungtinės Valstijos turės pasiimti art savęs daug didesnę atsakomybę tarptautiniuos reikaluos, turint omenyje ne tikait mūsų, bet ir kitų šalių interesus. Mūsų moralė ir materialė galia mes turim panaudoti sustipriniui tarptautinio kooperavimo."

Dedant visas pastangas, kad karas kuo greičiausia būtų laimėtas, Vokietijos ir Japonijos agresija būtų likviduota syki ant visuomet. Sukūrimas Jungtinių Tautų organizacijos tūaikai išaiškinti ir užtikrinti yra skubiausia užduotis.

Toliau E. Stettinius kalbėjo apie plėtimą mūsų užsienio prekybos ir apie sudarymą tokių sąlygų tarptautiniam gyvenime, kad kiekvienos šalies žmonės turėtų tokią demokratine valdžia, kuri atitinka jų reikalmas ir tradicijoms.

Kertinis akmuo mūsų užsienio politikos, pabrėžė E. Stettinius, yra jos liberaliskumas, jos pažangumas.

Kalbant apie naujus Valstybes Sekretorius asistentus ir apie pasekretorių Grew, beveik visiems jiems galima padaryti užmetimą. Tuli iš jų praitytie darė stambų klaidų. Bet vartoti seną kriterijų naujose sąlygose negalima.

Naujas Valstybes Departmentas, imant jį in corpore, yra simbolis nacionalės vienybės. Jame yra visokių atspindžių. Jeigu visi jie veiks darnai ir susilauksiančiai pagrindu liberalinės politikos, tai Cordell Hull tradicijos ne tik nebus paneigtos, jos bus pagerintos ir sustiprintos.

Naujas Valstybes Departmentas, imant jį in corpore, yra simbolis nacionalės vienybės. Jame yra visokių atspindžių. Jeigu visi jie veiks darnai ir susilauksiančiai pagrindu liberalinės politikos, tai Cordell Hull tradicijos ne tik nebus paneigtos, jos bus pagerintos ir sustiprintos.

Naujas Valstybes Departmentas, imant jį in corpore, yra simbolis nacionalės vienybės. Jame yra visokių atspindžių. Jeigu visi jie veiks darnai ir susilauksiančiai pagrindu liberalinės politikos, tai Cordell Hull tradicijos ne tik nebus paneigtos, jos bus pagerintos ir sustiprintos.

Naujas Valstybes Departmentas, imant jį in corpore, yra simbolis nacionalės vienybės. Jame yra visokių atspindžių. Jeigu visi jie veiks darnai ir susilauksiančiai pagrindu liberalinės politikos, tai Cordell Hull tradicijos ne tik nebus paneigtos, jos bus pagerintos ir sustiprintos.

ney Hillman, šiomis dienomis sugryžęs iš Londono. Jis ten buvo nuyvykęs tarptautinės darbo unijų konvencijos reikalais.

Illinois'o unijistai patys pirmutiniai norėtų išgirsti jo raportą.

Nepavyks Suskaldyti

Amerikos Darbo Federacija pasiumė savo agentą George Meany'į ir Meksikos Miestą. Meany yra ne koks paprastas pieška, bet Darbo Federacijos sekretorius-izdininkas. Kokia misija jam pavesta atlikti?

Tulų laikraščių informacijomis, Meany konferonūsiai su "Žymiais Meksikos darbininkų vadais" tikslu sudaryti naują Pan-Amerikos darbininkų organizaciją, kuri pastotų kelią Lotynų Amerikos Darbo Konfederacijai.

Išanksto galima pasakyti, kad nei Green'ui, nei jo paslui Meany nepavyks suskaldyti Lotynų Amerikos darbininkus.

Kaip tik šiuo laiku Kolombijos mieste Cali vyksta Lotynų Amerikos Darbo Konfederacijos konvencija, kurioj dalyvauja 16-kos valstybių atstovai, reprezentuojanti keturis milijonus organizuotų unijinstų. Priėskajyte tos Konfederacijos stovi darbštus ir gabus meksikietis Vicente Toledano.

Kalbamo konvencijoj dalyvauja ir broliški delegatai nuo Kongreso Industrinių Organizacijų (CIO), nuo Kanados darbo unijų ir nuo Britanijos darbo unijų Kongreso.

Taigi, Lotynų Amerikos darbininkai jau susibūrė į stiprią centralizuotą koaliciją, kuri apima 16-ką valstybių. Tai darbo koalicijai užtikrintas moralis priitarimas CIO, Britanijos ir Kanados unijų. Jos nusistatymas tiek jau aiškus, kaip ir griežtas — kova prieš fašizmą, kova prieš tokius apgavikus ir mulktinjojus, kaip tie Argentinos fašistai, kurie organizuoja savas "unijas."

Tai kurių paralių į Lotynų Amerikos darbo unijų reikalus kiša savo snapą Darbo Federacijos emisaras Meany? Jam rūpi ne stiprinimas jau sukurtos organizacijos, bet išskojimas spragų tikslu įvartyti kyla į solidariniai veikiančią Lotynų Amerikos Darbo Konfederaciją.

Many misija yra skaldytojo ir žalotojo misija. Taip į ją pažitėris Meksikos, Kubos, Kolombijos, Cیلės ir visų kitų Lotynų Amerikos šalių darbininkija. Mr. Meany ras pritarimo tik tarpe Argentinos fašistinių makliorių, na, gal būt ir Brazilijoj.

Hooverio laikais Darbo Federacijos bossai buvo sukūrė "Pan-Amerikos Darbo Federaciją", pridėkė prie dokerinės diplomatijos aparato. Ji senai jau pakratė savo kojas.

Trys Metais Atgal

Šiomis dienomis Tarybų Sąjungos sostinė Maskva, o su ja ir visa šalis išdidžiai minėjo trijų metų sukaktį nuo savo išsugalbėjimo.

Grudžio pradžioj, 1941 metų, rudosios hitlerininkų gausjos buvo prie pat Maskvos. Viename punkte tas gautas skyrė nuo Maskvos tik dešimtis mylių. Hitlerių seilės varvėjo, svajojant apie Kremlių, kuris buvo čia pat, pirštu priksiamas.

Titaniskomis išgalėmis pasipurtė Maskva ir Raudonoji Armija. Gigantiškais smūgiais rудiejį žvėrys buvo atbloškšti nuo sostinės.

Apie tą patį laiką maršalo Timošenko jėgos ištrenkė hitlerininkus iš Rostovo prie Dono. Visam demokratiniam pasauliui įrodyta, kad Hitlerio "legionai" nėra neįveikiami, kad juos galima mušti — ir sumušti.

Trys metai praėjo nuo tų istorinių dienų, kurios buvo pradžia didžioji triumfo.

Maskva džugauja! Priešas nuyvotas iki pat Budapešto—1,100 mylių nuo Maskvos.

2 Milijoni maskviečių puošia savo krūtinės garbės medaliais "Už Maskvos Apgynimą."

APŽVALGA

LIETUVIAI IR RUSAI.

Tarybų Lietuvos respubliką paskyrė savo užsienio komisarų Povilo Rotomskij, daugeliui amerikiečių lietuvių gerai pažystamą kalbomis, kurias įsiai sakė visoje šioje lietuviški kolonijų šalyje. Povilas Rotomskis tulų laiką buvo atasė SSSR generaliam konsulate New Yorke.

To paskyrimo proga R. Mizara rašo "Laisvėje":

"Povilas Rotomskis jau yra turėjęs diplomatinėmis darbe patyrimą: tojus, kai Lietuva patapo rudojės respublika, jis buvo įsiais ministris Moskvoje. Paskini, kai Lietuva buvo vokiečių okupuota, tarybinė vyriausybė jį priėmė Amerikon, taip sakant, trenerinis diplomatoje: jis čia čjo generaliam Tarybų Sąjungos konsulate atasė pareigas.

"Kai tik Lietuva buvo pradėta taivinti, jis tuojuo gavo iš savo vyriausybės įsakymą grįžti Vilniun. Vos jis pasiekė Lietuvos sostine, tuojuo buvo paskirtas tai labai atsakingai vietai.

"Vadinasi, Paleckio-Gedvilo vyriausybė gerai žinojo, kam ji Rotomskij paršaukna.

"Rotomskis — dar jaunas vyras — tik 36 metų amžiaus vyras. Iš pažitros jis atrodo senesis. Senumo broožus jo išvaizdoje paliko arti dešimtko metų gyvenimas smetoniskoje kategorioje.

"Jei pažvelgsime į kitų tarybinės Lietuvos valstybes pareigūnų sąslatą, matysime, kad didėji jų dauguma yra jauno amžiaus žmonės — pilni dinamikos ir entuziazmo; pati tarybinė respublika, mat, yra nauja ir jauna."

Visat kitaip į Povilo Rotomskio paskyrimą pažitūrėjome klerikalų "Draugas". "Draugo" dekretas striukas ir griežtas:

"Geriant lietuviui ne džiangtis, bet hidėti reikia, nes Rotomskio paskyrimas sovietinės Lietuvos" komisarų reikiškus Maskva savinasi Lietuva ir ją jungia prie Rusijos. Nezmirsime, kad Rotomskis yra Rusijos valdininkas ir dėl to krašto plietis."

Lietuvos užsienio reikalų komisarą "Draugas" vienu plunksnos pabraukimu padarė "Rusijos valdininku".

Tai daugiau negu žioplai. Rusijos respublika yra dalis Tarybų (Sovietų) Sąjungos. Lietuvos respublika taip pat yra dalis Tarybų Sąjungos. Iš viso tokiu nacionali respublikų yra 16. Kiekviena jų turi savo valdžią, savo konstituciją, savo parlamentą (Aukščiausia Taryba).

Tas visas tarybinės respublikas "Draugas" rusiškai apkrškštija. Ar tai nežioplai, ne kodikiška?

Pagal "Draugo" "filosofiją" šeina, kad Tarybų šalyje nėra nei lietuvių, nei ukrainių, nei baltarusių, nei gruzinų, nei totorių, o tik rusai ir jų valdininkai. Bet jau točs posteringavimas nukleto nesiskiria nuo idiotizmo!

Matyt tik vieną tautą, kuomet Sovietų Sąjungą yra įvairiatautė, gėli tik tie, kurie užsiemerkia aktyvaizdoje visiems žinomų faktų ir besistematiškai meluoja savo parrakėjams.

Ar tai lietuvis, kuris įsistikines, kad socialistinė valdžios forma yra gera ir tinkama jo tėvynei Lietuvai, jau tu pačiu pavirsta "rusų valdininku"?

Štai ligi kokio absurdo dasikalba "Draugas".

Prie smetoninio režimo buvo taip, kad gerai lietuviu buvo skaitoma tik išikimi tam režimui. Visi kiti buvo marksistai, kalmukai ir šiaip jau antitautiški elementai.

Vokiečiai, kurie ne su hitleriniu režimu, to režimo akkyse yra jau ne vokiečiai, bet parsidavėliai.

"Draugo" galvosena mažai kuo skiriasi nuo smetoninių ir hitlerinų galvosėnos. Kas tik su socialistine Tarybų Lietuva — tie jau ir rusai!

Būti rusu, kaip ir kalmuku nėra jokia gėda. Rusų ir kitų sovietinių tautų žygiais didžiūojasi visas demokratinis pasaulis. Bet juk ne apie tai čia kalbame. Kalbame apie tai, kad Tarybų Sąjunga yra įvairių tautų federacija ir kad toj federacijoj Lietuva užima savaimeingą vietą. Specifiškai kalbame apie jos užsienio reikalų komisarą Povilą Rotomskij, kurį "Draugas" padarė rusu tik todėl, kad Rotomskis žiūrį į Lietuvos valstybingumą ne taip kaip to nori "Draugas".

Be Tarybų Lietuva yra faktas. Tarybų Lietuvos valstybė yra faktas. Ten gyvena milijonai lietuvių. Ten po miestus ir kaimus skamba lietuvių kalba. Ten mokyklose ir valdžios įstaigose lietuvių kalba. Ten yra lietuviški Raudonosios Armijos daliniai ir greitai bus perdem tautinė lietuviška armija. Ten šimtai rašytojų, poetų, žurnalistų, piešėjų, dainininkų kuria lietuviškas knygas, meną, laikraščius.

"Draugui" ir jo kolegoms iš "Naujienų" ir tolygių laikraščių išrodo, kad tai koks sapnas ir piktas sapnas.

Ne, gerbiemieji, tai tikrovė, tikrovė, kuri labai daug žada lietuvių tautos ateičiai. Jei emigracijoj gyvenę lietuviai nesiskaitys su ta tikrove, tuo blogiau jiems. Bet emigracijoj gyvenę lietuviai skaitysis ir skaitosis su ta tikrove, bent jų didžiama.

Kaslink "Draugo" ir jo parapijai tai jiems neišvengiamai gresia pavojus pasidaryti nuyvutusia šaka, kadaurojančia kūr nors dauosuo.

Meskite, ponai, tuščias fanaberijas ir iliuzijas. Sappnuose ir mirazuose greit pavirsite į klajoklius, ant visumet atsiskyrusius nuo senosios gimitinės.

Nei jį, nei Povilas Rotomskis nepaklausys jūsų ištėriskos komandos! Jūsų filipikos prieš rusus neišgėdsins nei rusų, nei lietuvių.

Lietuvos žmonės negryš į smetoninio režimo sutemas, kaip jie negryš į "Draugui"

"TIKIUSI KAD NIEKUOMET DAUGIAU TO NEMATYSIU IR NEGIRDĖSU"

Ipolito Budrio apsakymas:

(Netoli Panevėžio miesto, kairojoj pusėj kelio, vedancio į Ukmergę, yra vadinama Kaiserling miškėlis. Jame hitlerininkai žudė ir laidojo Lietuvos žmones. Šiurras takas nuo kelio į miškėlį eina po Ipolito Budrio kalvę. Jis matė, kaip vokiečiai žudė žmones. Žemiau seka jo apsakymas.)

—Trokai sustodavo prie tako ir vokiečiai vesdavo savo aukas po mano kalvę. Kartais nelaimingieji žmonės atsiskavydavo eiti, tad jie būdavo mušami šautuvų buožėmis. Kai kurie mėginavo pabėgti; tuos vokiečiai sugaudavo, mušdavo arba susaudydavo. Daugelis, ypač moterys ir vaikai, klykė ir rėkė taip, kad širdj verddavo. Vokiečiai, dažnai girti, bailiai juos keikdavo.

Miškelyje buvo iškastos duobės šešių metrų ilgio ir penkių pločio. Vokiečiai varė žmones būreliais prie tų duobių ir šaudė. Buvo girdėti baisūs klyksmai ir spieginiai.

Paskui budėliai, dažnai su kruvinais drabužiais, vedė kita būrelį žudyti. Medžiai arti duobės skylieti nuo kulku. Kartais kulkos pasiekdavo net mano kalvę ir artimųjų valstiečių namus. Mums visiems buvo griežtai uždrausta išeiti iš namų, kada vokiečiai šaudydavo žmones. Aš atsiguldavau ant grindų ir užsiškildavau ausis, kad negirdėčiau tų kliekių riksmų ir klyksmų, kurie galėjo įvarty žmogų į pamišimą.

Daubar pitemų varami galvijai visumet aplenkią tą vietą. Vokiečiai trokšais išvaiznejo, išlygino žemę, stengdamiesi panaikinti ženklą, kad ten žmonės palaidoti.

Pirmą kartą vokiečiai šaudė žmones čia 1942 m. gegužės 27 d. Gerai aš atsimenu tą dieną. Ketvirtą valandą ryto atvažiuo vieniškai trokai, kuriuos vokiečiai paėmė iš Maisto skerdyklos. Pirmiaui tas trokails buvo mėsa išvežiojama. Vokiečiai atvežti žmones tempė prie duobių, kurios buvo išanksto iškastos. Aš mačiau, jog kelių kalinių rankos buvo vieliomis surištos užnugarę; kai kurie buvo į poras surišti vieliomis. Sudažyti jų veidai buvo apskretę kraujais.

Visa tai aš mačiau todėl, kad aš užsislėpiau kamputyje už savo kalvės. Aš akylai tēmėjau žmones, nes aš maniau, gal pamatysiu savo brolių tarp kalinių. Jis buvo areštuotas, ir mieste čjo kalbos, kad jis tikrai bus susaudytas. Aš nemačiau savo brolio ant tako. Tada aš perkrūms prišliaužian arti duobių, ir pamaciau savo pažistamus—Kundrotą, Svetiką ir Ažaluką. Aš mačiau,

artimą "krikščionių — demokratų" erą, kuri savo yčiuje pagimdė smetonizmą.

kaip jie buvo nužudyti. Toliau iškėntėti negalėjau; kaip pamiršęs, parsikubinau namo ir pradėjau visu įnirtimu kalti kūją, kad negirdėčiau spiegių ir šaudymų.

Paskui aš sužinojau, kad mano brolis nenužudytas, bet j Vokietiją išvežtas.

Sekamą dieną vokiečiai susaudė daugiau žmonių kitoje vietoje, kiek toliau. Toje vietoje jie žudė žmones nuo 1941 m. liepos mėnesio.

Ten buvo iškastas didelis griovis, 25 metrų ilgio ir 8-ju metrų pločio.

Pirm šaudant, vokiečiai beveik nuogai nūrengdavo savo aukas ir pasimdavo jų dailtus.

Aš tikrai nežinau, kiek žmonių čia žuvo, bet, šiaip ar taip, čia buvo tūkstantiai jų susaudyta. Dabar ta plati tarpmiškio pievaitė jau tampa žolė apžėlus.

Aš tikuoisi, kad daugiau niekuomet nematysiu ir negirdėsiu to, kas man tebestovai akkyse ir tebeskamba ausyse.

Atsteigiama Vilniaus Teatras

(Pradžią ant 1 pusl.)

padėjau parašyti, kai mudu gyvenom mažoj lūkaziėj laike načių okupacijos. Jo vardas dar galutinai nenustatytas. Jis persto valstiečio šeimos gyvenim tarp 1940 ir 1944 metų. Viename aus tikras, veiklas bus teisingas. Nors jis gal nebus tikras atvaizdas visų įvykių tame laike, bet jame bus teisingai perstatytas gyvenimas, įvykiai ir žmonės.

"Prie to, norėtinu sudramatizuoti ir suvaidinti vieną Mark Twain apsaką. Tai bus originalus kūrinas, dar niekur pirmiau nestatytas lietuvių teatrose. Toliau norėtinu atgaivinti mūsų kai kuriuos senus kūrinius—Čekovo "Vyšnių Sodas" Gorkio "Filintai", ir tt.

"Prie karo sąlygų tai bus sunku. Teks komunizmois viskame, vyriausia su scenerijom. Visos galimybės mums pavestos, bet reikia žinoti, kad tai reikalauja sunkaus darbo ir gilus apsvaistymo pirma kiekvienu veikalo pastatymo."

O ką turite pasakyti Amerikos lietuviai? "Perduokite mūsų broliam lietuviam per okeaną geriausias linkėjimus. Aš norėtinu parašyti veikalą apie Lietuvos darbininkų gyvenimą laike vokiečių okupacijos specialiai Amerikos lietuviams," sakė režisierius.

Dienraščio Skaitytojas

Skaudien gvaruota kiekvienam suvesi sau šalis pats su savim. Rimtai pasidomėkite: "Ar investuoti dolerian į Seilėnos Valstybinės Paslaucos Bonus filipikų reikiškus mano žirdingą pasiaukavimą pergeit?"

Nacionalis Valstybinis Paslaucos direktorius Ter. Z. Gamble pradedant vėjų kiekvienam suvesi sau šalis pats su savim. Rimtai pasidomėkite: "Ar investuoti dolerian į Seilėnos Valstybinės Paslaucos Bonus filipikų reikiškus mano žirdingą pasiaukavimą pergeit?"

Mano mintys, mano pinigai ir mano laikas nuspaudžkai iš kovos lauko iki nestiejamai visuotina pergeit!"

Ar galite su pasitenkinimu parėkšti, jog adliote savo pareigą kaip priėra geram pilietiu? Už kelionius valandų Seilėnos Valstybinis Paslaucos Bonus filipikų reikiškus, bet musis pareigos su tuom nepaėpėgėme. Kuro lėšos reikia padengti. Didio vyriausio ministerio neužmestoti pirkus Karo Bonus ir važiuti pasibaigė. —V. Redakcija.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

IVAIRENYBĖS

Siemet kalėdiniais medžiagams (egkaitėms) stokuos spalvuotų lempučių, nes jau du metai kaip jos negaminamos.

Arklis gyvenimas skaitomas apie 15 metų, o mulo apie 18. Suprantama, ne visi taip ilgai gyvena, kiti gi ilgiau kaip tiek, bet abelnai ty gyvulių amžius yra 15 ir 18 metų.

Pirmas B-29 bomberis pastatytas atsėjo \$3,392,396, bet dabar jau atsieina tik po \$600,000.

Vienas bomberis lėšuoja daugiau pusės milijono, galima įsivaizduoti kaip brangiai atsieina oro atakos.

Po karui bus galima keliauti orlaiviais ir laivais mokant tik po tris centus už mylią, kaip gelžkeliais važinėjant pulmanais.

Gen. Frank Hines mano, kad po šio karo berankių ir bekojų bus apie 20,000 vyrų. Reikės pritaikyti jiems užsiėmimą, kad galėtų gyventi. Kurie labiau sužaloti, tiems jau reikės prieglaudimo namų.

Štai kiek žmonių atsisėdinti kelių idiotų, kaip Hitleris ir Mussolini, įsivaizduojamas, kad jie viršžmogiai.

Tūli medikai sako, kad stoka druskos žmogaus sistemoje kartais gali prisidėti prie paralyžiaus ligos.

Sakoma, goiteriai auga dėl stokos druskos vandeninyje, kurį geriamo. Bet geriausia apie tai pasikalbėti su savo gydytoju.

Po karui aviacija bus didelė konkurentė laivams. Daugelis žmonių, turinčių išteklių, skraidys per vandenį, o ne laivais važiuos. Lukšusiniai laivai ypač nuo to nukentės.

Winthrop Cheminė įstaiga skelbia, jog biologai kalba apie prailginamą žmogaus gyvenimo net iki 130 metų.

Yra žmonių, kurie ir dabar arti to pasiekia, bet tik išimties. Manoma, vidutinis amžius bus tokia.

Red Rocks, Montana, yra gubijū, kurios sveria po 25 svarus ir turi sparnus po 4 pėdas ilgio. Tokių paukščių esama viso 221. Ir jos globojamos.

Kodėl kiaušės vasarą lenda į purvą ar vandenį? Jos neprakaituoja ir šiltam ore joms sunku.

Dr. Nelson Hanawalt sako, studijuojant žmonių psichologiją surasta, jog kalbantys minia žmonių visuomet atsimeina daugiau smulkmenų ir stengiasi dau-

giau išaiškinti kalbamą klausimą, negu paprastam dviem ar keliu žmonių pasikalbėjime.

Ohio valstijoje atrasta Mastodono kaulai. Tas gyvūnas gyveno ant mūlo žemės ledu gadinėj ir buvo panašus į slonių.

Dr. Bruno Solby aiškina, kad žmonės, kurie bando nuduoti didelias, yra besiktis neurotiški, arba negali atlikti savo darbo, ir nenorėdami to pripažinti, nudavi mu tai pateisina.

Aš žinojau vieną studentą, kuriam buvo labai sunku angli kalbos mokintis, tai jis nudavė, kad jis perdidelis lietuviškumo patriotas ir nepaiso kitos kalbos.

Dr. J. W. Bartlett skelbia, jog galima padaginti pieno produkciją nepadauginus karvių. Mokslinis geras karvių šėrimas ir prižiūrėjimas padagina pieną pas jas.

Tatai jau gerai ištirta. Submarinai naudoja pinalcų aliejų, nes jis nerūksta kol būna įkaitintas iki 450° F.

Ir giliai esančiam submarine galima tuo aliejum virti valgi.

Arbato siuntimas mūsų kariuomenei žymiai padidintas. Mūsų kariai, sakoma, išmoko iš anglių ir dabar daugiau geria arbatą.

Jei spręsti pagal temperatūrą, tai mes Amerikoje turime 6 sezonus, o ne keturis, kaip paprastai dalinama.

Halibut žuvys pradeda neršėti tik 12 metų sulaukę.

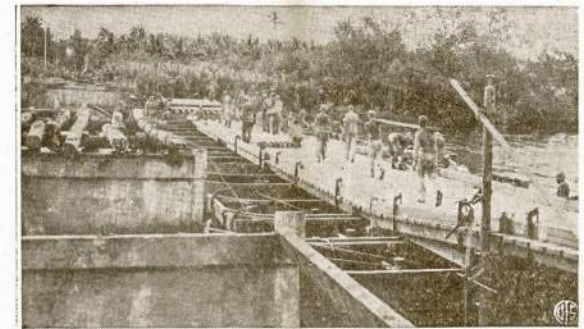
Lėktuvai Prieš Uodus

Kad į žvirblisus iš kanuolių neša domas, tai tiesa. Bet kad kovoj prieš daug mažesnius gyvūnelius uodus uodų vartojama lėktuvai, tai irgi tiesa.

Brig. generolas Raymond W. Bliss sako, kad amerikiečiai atėmę nuo japonų Pacifiko salas rado ten uodų ir musių tiek daug, kad nuo jų buvo net tamsu kaip debesų. Ir tie vabzdžiai padarydė armijai žalos daugiau negu geriausi priešai lėktuvai ir kanuolės.

Bet kai gen. Bliss perėit rugpjūčio mėnesį apsilankė Saipano saloj ir sužinojo, kad ja užimant užmušta 8,000 uodų, tai tas ji mažiau stabino negu neradimas ten uodų.

Amerikiečiam tą sąlą užėmus, kovon prieš uodus ir muses tapo paleista daugybė lėktuvų su tam tikrais aparatais, skleidžiančiais DDT powderius. Lėktuvai, skraidydami skersai išilgai

Šioj vietoj skersai Capocan upę, Leye saloj, buvo pastovus tiltas. Traukdamiesi japonai tiltą išprogdino. Bet jankių tas nesulaikė nuo vijimos priešų. Jie kaip bematai nutiesė laikiną tiltą ir matote kaip mūsų kareiviai seka bėgančius japonus.

Upton Sinclair'io Kuryba

Amerikos vice-prezidentas Wallace yra pasakęs, kad per pastaruosius du šimtu metų žymiausia knyga, kuri tiek pajudino kai kuriuos socialius klausimus, buvo Upton Sinclair'io "The Jungle," tai yra "Raistas," kurią visi lietuviai žino iš vertimų. Ta Chicago's skerdyklose dirbusio lietuviu gyvenimo istorija, su aprašymu kaip darbininkai buvo traktuojami ir kaip buvo gaminamas šaliai maistas, pajudino klausimą maisto švaros prižiūros ir prisidėjo prie darbo sąlygų pagerinimo ne tik Amerikoje, nes knyga tada paplito po visą pasaulį. Tai tą Wallace ir turėjo galvoj įvertindamas Sinclair'io knyga.

Katalikų rašytojas Antanas Vaičiulaitis savo straipsnyje apie amerikiečių autorį kurįs kūrinius Lietuvoje sako, kad Sinclair'io knyga buvo pirmoji vietoj. Vienas mokslinukas, neturėdamas pinigų knygai nusipirkti, net ši sąlyga nusirašė...

Kadangi autorius daugiasia rašė knygas, kurios skyrėsi nuo bendrai skleidžiamųjų knygų šalyje, tai daugumą jų jis pats ir leido. Bet štai šis senas autorius ėmė pasirodyti su eile knygų, kurios paplito drauge su kitomis knygų pardavyklų languose ir bendroji spauda ėmė įvertinti jo šiuos paskutinius leidinius labai palankiai.

Pirmoji autoriaus knyga, tokio dėmesio užsitarnavusi, buvo 1940 metais išleistoji, "World's End," stora, didžiulė knyga, kuri, nors buvo atskirai skaitymui parngtu leidiniu, taip pat buvo ir pirma dalimi net penkerių šio autoriaus knygų, lygiai storių ir judinančių labai gyvus klausimus.

"World's End" romanais, pasakojąs apie melę ir intrigas, yra svarbi istorija įauslą, medžių viršūnių aukščių, nubėrę ją DDT powderiais—ir vabzdžiai tapo išnaikinti taip, kad dabar, pasak gen. Bliss, pamatymas Geten uodo yra tokia retnybė, kaip radimas keturlapiu dobilo. Kds.

no amerikiečio, Lanny Budd, istorija prasidedanti 1913 metais Europoje. Kritikai sakė, kad šis romanas galėjo būti pavadintas, "Jauno Modernio Amerikiečio Apsivietimas," nes, kai dar kiti Amerikos jaunuoliai to amžiaus tebesibėdė į vyriškumą, jis, turėdamas Europos išprusinimą, jau buvo savo motinos patarėju ir visuomeniškoje ir net meilės reikaluose. Jaunuolis taip pat turėjo pasitikėjimą savo tėvo, kuris buvo amunicijos dirbėjas, ir drauge dalyvavo intriguose ir diplomatijoje, kurios buvo reikalingos, kad būtų galima parduoti šovinius ir armotas. Jaunuolis, taip sakant, jautėsi namie ir Europoje ir Amerikoje, ir giliai domėjosi meno dalykais, ne tik tėvo prekyba. Šio romano įtempimas ir sukurta iš dvių dalykų, meno srities ir tėvo prekybos. Kritikai pripažino, kad už šios Lanny Budd istorijos yra visa to laikotarpio istorija ir rekordas. Tai aprašymas pasaulio, žengiančio savo mirties žygiuote. Daug to laikotarpio asmenų, tikrais vardais, išvesti šioje knygoje. Suminėtos ginkluo ganyklos ir panaudotos tikros informacijos apie jas.

"Between Two World's," ("Tarpe Dvių Pasaulių"), yra vardas sekančio laikotarpio aprašymo apimanco 1919 iki 1929 metų. Šioje knygoje Lanny Budd atvaizduotas tams trūkšmingame, žiauriame, turtingame gyvenime, kuris prasidėjo su Versalio taika ir baigėsi 1929 sugriviūmų ir depresija. Knygoje tiek daug veiksmo, kad joje yra net šešios meilės istorijos, keturios vedybės ir dvi skrybros, dvi užmušystės ir vienas kuone pasikirimas. Aprašyta Rivieros vila, vokiška pilis, trys senoviškos prancūzų pilys ir viena imituota iš jų, kuri buvo pastatyta Long Island'e; trys jachtų kelionės ir daugybė atsilankymų Pariziuje, Londone, Berlyne, Munchėje, Zenevoj, Genuoj, Romoj ir Leningrade. Aprašytų asmenų tarpe yra Hitleris, Mussolinis, John

Sargent, Anatole France, Lincoln Steffens, Izadora Duncan ir Bazilius Zacharovas. Aprašyta šešios didelės tarptautinės konferencijos, Italijos fašizmo pradžia, nacizmo pradžia, didysis "Bull Market" New Yorke ir 1929 metų suprimas. Nors yra knygoje įvesta naujų tipų, bet pirmosios knygos skaitytojas šią knygą gal skaityti visai atskirai pasiėmęs. Žymiausi rašytojai ir spaudos organai vertino šią knygą kaip tikrai vaizduojančią pergyventą pasaulio laikotarpį.

"Dragon's Teeth" knyga apima 1924 iki 1934 metus ir jau darosi labiau jaudinanti ir sparčiau žengianti, nes artinasi į visiems žinoma labai artimą praetį. Šioj knygoj, nors aprašomas visas pasaulis, bet jau centrinis dėmesys nukreiptas į Vokietiją ir Lanny Budd jau imasi su naciiais, nuo smulkių valdininkėlių iki Goeringo, Goebbelso ir Hitlerio. Nors, žinoma, romanas yra romanu ir įvykiai įpinti ir stiprus literato plunksnos metmenis, bet autorius niekur nenulrypstą kaip istorikas. Žymūs istorikai atsiliepė patvirtindami autoriaus išlaikymą tikrumos atpasakojant istoriškų įvykių. Girdi, Sinclair'io nacių vadų pavaizdavimas yra tobulas ir autorius pasiekė viršūnę pagaudamas nacių įvedimo dvasią ir atmosferą.

"Wide Is The Gate" yra sekanti knyga, apimanti 1934 iki 1937 metus. Žymiausias kritikos sakė apie šią knygą, jog esanti nepaprastai drąsi, ambicinga istorija, liečianti mūsų laikus, atpasakota romano formoje, "planetarinė saga" ir "mes matome visą civilizaciją šiuose pusplapiuose," buvo kita žis išsireikšimas. Nuo nacių žinomą "kruvinojo apvalymo" savo tarpe iki Ispanijos pilietinio karo—tas laikotarpis čia yra Lanny Budd'ui veikimo sritis. Ryškėdant pasaulio įvykiams šios knygos dalyviai jau ima pasirodyti kas kurio pusėn su

(Tąsa ant pusl. 5)

KODĖL NĖRA PENICILLINO; KODĖL UŽ DOŽĄ \$35, VIETOJ 10 CENTŲ?

Dyson Carter parašė aštrų straipsnį prieš Penicillino magnatus. Jis išskėlė idomių faktų stebėtinai vaisto gaminiū srityje. Jis sutinkame, kad turi pirmiausia aprūpinti tarnaujančius ginkluotose pajėgose šiuo taip reikšmingu vaistu. Bet autorius sako, kad yra pasiūlymų ir praktiškų išradimų suprastintai gaminti penicilliną.

Dyson Carter kaltina dvi kompanijas, kurios turi trustą šio vaisto gaminiū ir iš to naudojasi. Jis nurodinėja, jei kovojame už demokratiją politikoj, jei kalbama apie demokratiją ekonomioj, tai kodėl nėra demokratijos žmonių gyvybės gelbėjime.

Kaip dabar yra, tai penicillino, galima sakyti, visai nėra dėl civilijų žmonių. Kurio gaunama civiliams gydymui, tai su specialiu leidimu. O milijonai žmonių būtų galima pastatyti sveikais turint to vaisto pakankamai ir prieinama kaina. Vien sifilisu sergančių priskaitoma 3,000,000. Naujaisiais vaistais, bandymai parodo, yra stebėtinai paveikiantis tą pilkąją "kirmėlaitę" užmušti kraujo apytakoje.

Valdžia yra įdėjus \$20,000,000 pinigų į penicillino gamybą. 21 fabrikas, milžiniškos laboratorijos veikia bakterijų auginimui ir darymui vaistų.

Sakoma, kad nuo pereinčio sausio mėnesio iki šiam laikui pagamino 400 milijonų dozų stebėtinų gyduolių; šiuo metu gegužės mėnesį 100,000 dozų vaistų pagaminato. Buvo reikalaujama ir nuimta pagamintu po 200,000 per mėnesį.

Penicillino gamybos žinovai sako, kad bendrai per dieną pagamina 9 svarus šio vaisto. Jo kaina tebėra fantastiška aukšta—\$35,000 už svarą. Kalbama, jog viena doza lėšuoja \$35.

Dyson Carter paduoda apšvaici faktų, kurie nusiūcia, jog galima suprastinti gaminiū šiu gyduolių ir vieną dozą prirngti tik už 10 centų.

Autorius kaltina ne tik Penicillino gaminiū trustą, bet kaltina mokslines įstaigas, kad jos siepia davinius nuo plačios visuomenės. Tas slėpimas yra, kaip sako Carter, savanauddiskas. Autorius žymi davinį, kad metai atgal vienam magazine pasirodė žinia apie išradimą, suprastintą būdą gaminti vaisto gaminiū. Doktorai G. H. Robinson ir J. E. Wallace Allegheny, Pa., Generalės Ligoniūnės pareigūnai, paskelbė mokslo pasauliui, kad galima penicillino pelėšiai auginti priuręntoj gazer dėl žaidžų gy-

dymo. Tas būdas visai pigus ir paprastas. Kai priaugę minėtų bakterijų, viskas ko reikia dėti tą gazą ant žaidžų.

Po to Dr. J. A. Vogel, kuris eina gydytojo pareigas Jones and Laughlin Steel Corporacijos klinikoje, suprastintu būdu pagamino penicillino ir pirma, negu pranešė apie savo išradimą, išbandė ant keletos ligonių. Sako, daktaras gavęs geriausias pasekmes.

Dar kiek vėliau pasirodė aprašymai, kad Ford Motor Company medikaliam departamente Dearborn, Detroito, Dr. H. L. Krieger vartotoj jo užaugintas penicillin bakterijas ligonių gydymui. Čia jis tas bakterijas pavartoj "Staphylococcal" įdėgimui gydyti su geriausiomis pasekmėmis. Tiek pavėkiančias iš vaistai ligonius kėlė iš lovy, jog tuoj pritrūko pacientų.

Bet nežinūrint šių faktų, sakio Dyson Carter, viskas nugniaužta, nutylėta ir iki šiai dienai to vaisto gaminimas stovi sumonopolizuotas į dvių kompanijų rankas.

To pasekmė, jis toliau dėsto, ne tik kad neapsakoma penicillinas brangus, bet jo gauti negali civiliai žmonės.

Pagaliau autorius klausia, ar ligai taip bus? Jis pasitiki velionio Lincolnio drąsumui, kad negalės ilgai su laikyti savo rankose taip žmonių sveikatai reikalingų bakterijų auginimą tik kelios kompanijos. Jis pilnas vilties ir pasitikiame, kad netoli tas laikas, kur bus galima gauti penicillino vaistų gydymui kiek tik nori ir nebrangiai.

M. A. S.

Artificialiai Užvestos Karvės Pieninesnės

Dr. J. W. Bartell, Rutgers Universiteto Agrikultūros Skyriaus profesorius, patiekė vertingų duomenų ir peninių karvių artificialiai veisimą.

Veikiausiai geresni rezultatai gaunama dėlto, kad geresnio gyvuliū sklę palma. Jis atskyrė 75 karves užvestas bulium ir 75 karves artificialiai. Tos karvės, kurios buvo artificialiai užvestos, per metus laiko davė 800 svarų pieno daugiau, palyginus su anomis, kurios natūraliu būdu liko vėringos.

Dr. Bartell iš to daro išvadą, kad jeigu būtų visos Amerikos pieninės karvės moksliniū būdu veisiamos, tai per metus šioje šalyje pieno padaugėtų 20,000,000-000 svarų nepadauginus gyvuliū skaičiaus.

SOV. S-GOS UZRUBEŽINĖ POLITIKA

Rašo Pulkininkas A. Galin

Spalio Socialistinė Revoliucija, kuri pagimdė Sovietų Sąjungą, taipgi padarė tos šalies griežtą pasisukimą ir nusistatymą užrubežinė politikoj.

1. Tautos sugyvenimas su visomis valstybėmis, nežūrint jų sistemų.

2. Ekonominis ir politinis kooperavimas lygiais ir nepriklausomais pamatais tarp dviejų skirtingų sistemų.

3. Sutartis su bile šalia dėl apsigyrimo nuo užpuolikių.

4. Kategoriskas nusistatymas prieš bile imperialistinį aktą kitų šalių nenaudai.

5. Nesikišimas į kitų valstybių vidujinius reikalus.

6. Sustiprinimas sąjungos tarp bile šalių pasipriešinimui prieš fašistinius agresorius.

Sitoki yra pamatiniai principai Sovietų Sąjungos išlaikinėje politikoje jau per 27 metus; nuo kada ši socialistinė šalis gyvuoja.

Jeigu mes paimsime nuo dienos iki dienos Sovietų Sąjungos pareiškimus ir veiksmus nuo pat 1917 metų iki pasikalbėjimo su p. Winston Churchill spalio mėnesi, 1944 m., tai mes pamatysime, kaip lygi ir nesvyruojanti Sovietų Sąjungos užrubežinė politika buvo.

Suorganizuodama pasipriešinimą prieš nacių užpuolimą, sumobilizuodama visą savo industriją ir visą valstybės dvasinę spēką atmušti hitlerinę Vokietiją, Sovietų Sąjunga prirodė, jog ji netik stovi už taiką, bet gali bile kada stoti ir atmušti bile užpuolika, priparodydama, jog ji nėra čempionas pacifizmo. Pacifizmas syki buvo dikčiai madoje Britanijos ir Francūzijos politikieriuose. Sitokio pacifistinio nusistatymo šauksmas rado vietą pas Francūzijos politikierius, kurie vėliau tapo višįjstai: "Geriau vergija, negu karas."

Hitlerinės Vokietijos pradėtas karas praparodė, kad pacifizmas yra negalėjimas ir silpnybė, kas paaknina užpuolikus pulti, kas neišvengiamai veda prie karo ir nesvietiško masės vargo ir kančių.

Sitokis nusistatymas visados buvo svetimas Sovietų Sąjungai. Sovietų Sąjunga visuomet kovojo ir stovėjo už taiką, net tūlais laikais duodama kai kam ir kiek koncesijų, kad tik išvengus karo; bet sykiu suprasdama ir tą, jog agresorius negali būti pažabotas pacifiniais žodžiais, jog ji reikia kalbėti tankais, orlaiviais ir kanuolėmis.

Pirmieji pasisiekimai hitlerinės Vokietijos armijos—

apie kurią kalbėjo visoki "ekspertai" kaip nenugaliama—netik nesusilpnino Sovietų Sąjungos liaudies pasipriešinimo prieš hitlerininkus kovociūsus, bet dar daug sustiprino. Sovietų liaudis sužinojo per karčius patyrimus ką hitlerinų kovociū "nauja tvarka" reiškia.

Herzen, tas didis Rusijos pilietis, tiesa, sakė daugelis mitų atgal: "Ne tas žvėris pavojingas, kuris ir pasilieka žvėriu, ale tas, kuris pavėrimas žvėrių per mokslą." Svetas dar nėra matęs tokių laukinių žvėrių kaip hitleriniai kovociū karėiviai, oficeriai ir generolai. Niekas negalėjo įsivaizduoti, kad toki laukiniai žvėrys žmogaus pavidale būtų galėję kada nors ant svieto rėplioti.

Sovietų Sąjungos valdžios užrubežinės politikos nusistatymas visada buvo remiant laudžiai ir Raudonajai Armijai—kaip greičiausiai sumušti priešą ir atsteigti taiką, nepasiduodant, bet ištaškant galutinai hitlerinšką valstybę.

Prieš karą ir karo laiku Sovietų Sąjungos užrubežinė politika visada taikėsi palaikyti politiskus ir ekonomišku ryšius ir tarp tų šalių, kurios iki pat karo vis dar neįstengė įsteigti diplomatiskus ryšius su SSSR.

Per 40 mėnesių karo, Sovietų Sąjungos atsteigė diplomatinius ryšius su dideliu skaičiu šalių: Olandija, Meksika, Kanada, Australija, Naujaja Zelandija, Egiptas, Syrija, Lebanonu, Uruguaju, Kuba ir Islandija, kaip ir konsulinus ryšius sudarė su Pietų Afrika. Tas parodo, jog Sov. Sąjungos atsinešimas link kitų šalių sudarymui diplomatinių ryšių buvo kasdieninis reikalas. Tas klausimas visai nebuvo liestas, kokias tos ar kitos šalies tvarka ir siekiai, pripažystant, jog tai yra pačių šalių reikalas, o ne kitų. Pamatinis klausimas, kuris apėjo Sovietų Sąjungai, tai tos ar kitos šalies atsinešimas link agresoriaus, hitlerinės Vokietijos, ir stovėjimas prie Jungtinių Tautų, visada gavo prielankų atsišiepimą, kada reikalavo atsteigimo diplomatinių ryšių.

Prieš pat Vokietijos puolimą ant Sovietų Sąjungos, ryšiai tarp Britanijos ir Amerikos Jungtinių Valstijų, iš vienos pusės, ir Sovietų Sąjungos iš kitos, buvo gan šalti. Tas buvo dėl seno prietaringo nusistatymo tose šalyse prieš Sovietų Sąjungą; dėl suirimo pasitarimų 1939 m., dėl to kalti Chamberlain ir Daladier; ir dėl pagėdavimo visuose reakciniųkų rateliuose "apsaugoti" Suomiją visais iškaščiais, kuri rengėsi visais galais tapti netik lieptu hitlerinės Vokietijos puolimui ant Sovietų Sąjungos, bet taipgi tapti ir pilno kraujo talkininku Hitleriui.

Visoki skaudūs išsireikimai Britanijos ir Jungtinių Valstijų ir kitų šalių valdžiu žmonių prieš Sovietų Sąjungą nesulaikė Sovietų Sąjungos nuo dėjimo pastangų

sudaryti sieną iš tų šalių prieš agresorius. Tą dieną, kada Vokietija užpuolė Sovietų Sąjungą, visos nuožūros ir neva sekretnos sutartys prieš laisvę mylinčias šalis, kaip prieš sovietinę, ką spauda buvo pripasakojus, dingo. Stalinas pesakė liepos 3, 1941 m.:

"Aš manau, jog nei viena šalis, kuri myli taiką, negali atsiskirti nuo nepuolimo sutarties su susiediška šalimi, bet jeigu ji ir yra vadovaujama tokiu nelabųjų kai Hitlerio ir Ribentropo.

"... Mes gavome savo šaliai taiką metams ir pusei, per kurį laiką galėjome daug prisirengti prieš užpuolimą, jeigu Vokietija ir panorėtų mus pulti, nežūrint nepuolimo sutarties. Tas buvo daug ant naudos mums ir ant nenaudos Vokietijai."

Sovietų Sąjunga padarė kontaktą su Britanija ir Am. Jungtinėmis Valstijomis

mis ir taip sudarė militarinį-politinį bloką iš tų trijų šalių. Vokietijos pasiryzimas viršenybės netik Europoje, bet visame pasaulyje užkariant vergišką "naują tvarką", kas reikštų pavergimą šimty milijonų žmonių, nieko kito ir negalėjo reikšti, kaip tik visų taiką mylinčių šalių pasipriešinimą Hitleriui.

Šitaip atsirado blokas laisvę mylinčių valstybių, kurios netik ne įra, bet auga stipryn ir stipryn.

Maskvos ir Teherano konferencijos padėjo pamatus, ant kurių augs ir stiprės trijų didžiųjų šalių kooperacija kovoje prieš visų priešą—hitlerinę Vokietiją, kaip išrytų, taip iš vakarų ir pietų. Tos konferencijos padėjo stiprius pamatus dėl pokarinės ateities kooperavimo.

Kaip šita militarinė-politinė sąjunga išliko tarp Sovietų Sąjungos, Didžiosios

Britanijos ir Am. Jungtinių Valstijų, turint mintyje skirtumą ekonominių sistemų tose šalyse? Tai buvo aiškiai permatytas skirtumas dviejų skirtingų sistemų, reikalas sąjungos su bile šalimi prieš užpuolika. Kiekviena šalis pasilaikė savotišką sistemą ir savotišką supratimus. Kooperacija išaugo iš reikalingumo ir praktiškumo kiekvienai šaliai dėl sudaužymo Hitlerio "naujos tvarkos", to didžiausio pavojaus, kaip greičiausiai galima.

Tai yra užduotis kiekvieno teisingo politiko ieškoti draugų savo šaliai, idant išlaikius savo šalies laisvę ir nepriklausomybę. Juo daugiau šalis turi draugų ir sąjungininkų, tuo geriau jai apginti savo teises. Hitleris, kuris manė suorganizuoti ir vesti visas šalis prieš Sovietų Sąjungą, atskirti ir sudaužyti ją, visai subankrutavo. Visąką, ką jis atsiekė, ir

dar gambiai, tai atskirti ir užsuras svietas žino, jog Sovietų Sąjunga neturi jokių pasiūlymų užgriebti bile kieno žemių; ir kad ji turi tik vienatinį pagėdavimą, tai išginti hitlerininkus iš savo šalies ir sudaryti tokią padėtį Europoje, kad Vokietija ar bile norintieji užgrobti svetimų turty pamastytų keliaropi pirm pradėjimo puliti ramias šalis įsteigimui

(Tęsa 5-tam puslapyj)

dar gambiai, tai atskirti ir užsuras svietas žino, jog Sovietų Sąjunga neturi jokių pasiūlymų užgriebti bile kieno žemių; ir kad ji turi tik vienatinį pagėdavimą, tai išginti hitlerininkus iš savo šalies ir sudaryti tokią padėtį Europoje, kad Vokietija ar bile norintieji užgrobti svetimų turty pamastytų keliaropi pirm pradėjimo puliti ramias šalis įsteigimui

(Tęsa 5-tam puslapyj)

THE WEATHER SNOW FLURRIES AND COLDER - Nice day to stay home and save used cooking fat

UŽSISAKYKITE TUOJAU VILNIES 1920 25 1945 SUKAKTIES PRUGA KALENDORIUS 1945 METAMS Kaina 35¢

TURINYS Viršelį piešė CHAS. ZIX

Table with 2 columns: Straipsniai and Puslapis. Lists various articles and their page numbers.

29-tos Kalėdos kai PEOPLES KRAUTUVĖ Sekmingai Aprūpina Savo Kostumerius Praktiškiausiomis Kalėdinėmis Dovanomis. Includes images of furniture and children playing.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY. 4183 Archer Ave.—Prie Richmond Gatvės CHICAGO, ILLINOIS

KAIP EINA VILNIES VAJUS

(Pradžią ant 1-mo puslapio)

E. Zald, Cicero	728
J. Skeberdytė, Chicago	682
J. Kalas, Cleveland	674
LLD 22 Kp., Cleveland	653
L. Matuz, Chicago, Ill.	646
J. Rubas, Middlefield, O.	569
F. Abek, Chicago	542
Martha Plečkaitis, Chicago	540
LLD 245 Kp., Los Angeles, Cal.	524
K. Lawdanskas, Rockford, Ill.	514
P. Sprindis, Kenosha	510
LLD 57 Kp., Cleveland	426
K. Starevičienė, Maywood, Ill.	372
A. Matukaitis, Chicago	369
P. Baltutis, Chicago	368
J. Paulauskas, Waukegan	358
C. Kiselis, Racine, Wis.	339
U. Gvergzdienė, Benton	300
J. P. Stanley, Chicago	296
J. Mališauskas, Gary, Ind.	294
M. Tvaska, Dearborn, Mich.	276
Sirdukas ir Cesnaks, Chicago	206
M. Baltrušaitis, Seattle, Wash.	192
M. Girdžiūviene, Collinsville, Ill.	183
M. Tenikaitis, E. St. Louis, Ill.	180
J. Stupar, Portland, Me.	176
Sophie Mažeikienė, Chicago	172
C. Zvinakiene, W. Frankfort	168
Zeiglerio Grupė	162
Zukas, F., Ludington, Mich.	148
J. Skerston, St. Louis, Mo.	146
F. Sakovich, Zeigler, Ill.	144
C. Yutis, Sheboygan, Wis.	144
E. Jurgaitienė, Chicago	144
J. Gugas, Detroit	141
F. Wilkas, Wilmerding, Pa.	130
Beržanskas, F., Cudahy, Wis.	120
F. Saucūlis, W. Frankfort, Ill.	119
A. Latonis, Springfield, Ill.	114
J. Luebkis, Detroit	108
A. Mikellonis, Gary, Ind.	97
J. Rulis, Rockford, Ill.	96
J. Širvinskis, Detroit	96
J. Vasiljauskas, Detroit	96
A. Jakienė, Chicago	88
F. Kontenis, Rochester, N. Y.	86
A. Andrulevičius, W. Hazleton, Pa.	84
J. Margis, Franklinville, Wis.	84
P. Alexynas, Menominee, Mich.	81
A. Moikus, Chicago	80
E. Strazdas	80
J. Julius, Moline, Ill.	80
M. Paulauskas, Aurora, Ill.	72
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	72
J. Gebart, West Allis, Wis.	72
J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.	65
Briedis, J., Ambridge, Pa.	65
D. P. Lekovich, Pittsburgh	65
J. Labutis, Detroit	60
K. Pakšienė, Kenosha, Wis.	60
LLD 188 Kp., Detroit, Mich.	60
J. Braknis, Pontiac, Mich.	60
S. Vaišnorius, Hammond, Ind.	60
B. Kirstukas, Cleveland	59
T. Dabulskis, Chicago	59
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	50
G. Rakauskas, E. Chicago, Ind.	50
J. Bartulis, Royalton, Ill.	48
J. Zinkevich, Cleveland, O.	48
A. Markevičius, Canada	48
J. Albuskas, Chicago Heights, Ill.	48
C. Dargus, Cleveland	48
J. Bartulis, Royalton, Ill.	48
J. Gelgaudas, Chicago	32
Paul Kataiva, Wilsonville, Ill.	32
M. Urba, Pittsburgh, Pa.	24
J. Paberalis, Canada	24
K. Valaika, Cleveland, O.	24
Per Ofisą	8,628
Viso	45,279
Pereitų metų šiuo laiku turėjom	35,750
Siemt turime daugiau	9,529

Naujų skaitytojų gavo: Margaret Janulis 3; T. Russ 3; E. Lapėnienė 2; po 1 gavo. L. Matuz, Bendokaitis, Smirevičienė, Gendrenas, K. Lagūnas, U. Gvergzdienė ir Sakovičius.

Kas sekantis su nauju skaitytoju? Prašome visus gerus vilniečius pasidarbauti. Vajus jau artinasi prie pabaigos. Atlikite savo pareigą.

Platinimas progresyvių, darbininkiskų spaudos yra pareiga visų progresyvių žmonių, visų susipiratusių darbininkų.

Atlikite tą pareigą.

Pasipirkite Bent Vieną \$100 Karo Boną

KŪRYBA

(Pradžią 3-čiam pusl.)

įvykiais dedasi. Lanny čia nutraukia šeimos ir vedybų ryšius, kurie jį rišo su aristokracija, ir pasineria į Vokietijos požeminį veikimą. Žinoma, romanas turi turėti meilės istoriją, tai čia pavaizduota kaip Budd tenka išgelbėti ir vėliau įsimylėti į vieną iš Vokietijos požeminio veikimo vadovų. Lanny Budd įsigauna į Ispaniją ir išgelbsti ljalistų lakūną anglų iš Franco kalėjimo. Kadangi Budd yra vertelga meno dalykų srityje, tai tas jam vis padeda veikti jo idėjos. Tik Sinclair'io sugebėjimų rašytojas tegali imtis rašyti su pasauliniais asmenimis kaip tipais, ir jam tas gerai pavyksta. Tikrovė taip ir trykšta iš jo puslapių. Neveltui Feuchwangeris pasakė, kad jis tiesiai mums atgaivina tą laikotarpį. O tas airiškas gudruolis senis, Bernard Shaw pasakė, kad kaip žmonės jį paklausia kas atsitiko jo ilgame gyvenime jis tik nurodo kreiptis ne į laikraštų rinkinius ir žinovų aprašymus, bet į Sinclair'io šiuos romanus...

„Presidential Agent“ knyga, iš čia kalbamos eilės knygų paskutinė, jau vaizduoja Lanny Budd apsimatantį pačio pavojingiausio tarptautinio darbo atlikimą prieš pat šį karą. Būdamas tam tikru slapto agentu prezidentui, Budd, kaip meno dalykais vertelga, visur dalyvauja ir prieina. Hitlerio skėriėjimais, G o e r i n g o sunki eiseną pasirengusi suminti pasaulį, didžiųjų pramonininkų puotos, Londono salionai, viskas yra prezidento agento tešimi ir raportuojami. Stambūs įvykiai dedasi, kuriuos visi žinome, kurie sukūrė šį karą, tat knyga patraukianti be galo.

Kaip pats autorius yra pasisakęs, kai kurie jo tipai šiuose romanuose yra jo paties stebėti, kai kurie yra literatūriniai sudaryti iš tikrų asmenų. Per trejus metus autorius dieną ir naktį, taip sakant, gyveno su visais tais šiuo savo knyguo tipais. Autorius mano, kad Hitleris ir Mussolini dar rašytojas sako, kad tai esą ju du medžioklės tikslai ir kad jis tikisi pasikabinti jų šepėčius prie savo kity trofejų. Skaitytojai to šiam rašytojui širdingai linkime!

V. P. S. Čia suminėtos knygos yra po tris dolerius.

Sovietų Sąjungos Užrubežinė Politika

(Tąsa nuo pusl. 4-to)

Mes gauname keistą pavelsklį: Kada koks ten princas-kunigaikštis Radzvilas Lubomirskis valdė tūkstančius hektarų žemės, ir jiems tą žemę apdirbo basi ir pusbadžiai ukrainiečiai ir baltarusiai, kuomet tie ponai voliojosi kur Paryžiuje ar Londone, tai tas buvo vadinama „civilizacija“ ir „demokratija“; bet dabar, kada ta žemė tapo atiduota lenkų, baltarusių ir ukrainiečių darbo žmonėms, tai tie Lenkijos magnatai kaukia apie „civilizacijos“ ir „demokratijos“ gałą. Nežūrint, ką tie dvarponiai-magnatai nemanytų ir nešauktų, vistiek Lietuvos, Ukrainos ir Baltarusijos liaudis tose vietose, kur Lenkija buvo užgrobus nuo Sovietų Sąjungos, nutarė vienbalsiai prisidėti prie Sovietų Sąjungos, ir tą norą jie parėikė ant visados.

Karo Fronte Užmuštas Freddy Griciūnas

Philadelphia, Pa.—Gruodžio 9 d. valdžios karo departamentas pranešė jo žmogui Konstancijai ir tėvam—Povilui ir Nėlei Griciūnams, kad jų sūnus Freddy, 30 metų amžiaus, tapo užmuštas lapkričio 24 d., karo fronte prieš Vokietiją.

Didelis smūgis palietė jo žmoną Konstanciją Griciūniene (Tureikintę). Ši liūdna ir netikėta Freddo mirtis tarp philadelphiečių lietuvių ir jo idėjos draugų iššaukė gily lūdesį ir apgalvestavimą jo tėvelių Griciūnų, jo žmonos Konstancijos ir josios tėvelių Tureikių—Liongino ir Helenos.

Kas nežino apie Freddį? Jis buvo budavotojas Lyros Choro tuo laiku, kurį sudarė čia gimęs jaunimas; jis buvo gabus komiškas mėgėjas aktorius lietuviškuose perstatymuose; jis turėjo gražų lietuvišką akcentą ir gerokai vartojo lietuvių kalbą. Jis žuvo didvyriškai kovoje prieš didžiausį neprietelį nacizmą-fašizmą. Gaila mums gabaus jauno draugo, kuris paaukojo savo gyvastį, tik todėl, kad po perieito karu valdonai nesugebėjo su Tautų Lyga apsaugoti taiką...

A. J. Smitas.

Lavalis Neteko „Francijijos Valdžios“ Vokietijoj

PARYŽIUS. — Francijijos fašistai, subėgę pas nacius Sigmaringene mieste, vaidijasi už valdžią Francijijoje. Alkalkus fašistas Doriot, sakoma, išstūmęs Lavalį iš „valdžios.“

PRADEJO DIREKTI GELŽKELIO ĮMONĖ

Pradėjo dirbti, pasibaigė streikas, American Brake Shoe Co., 2501 Blue Island ave.

190 darbininkų buvo išstoję streikan protestuodami prieš Karo Darbo Tarybą dėl neužgyrimo 5 ir pusės centų algų pakėtimu. Dabar tas klausimas išlygintas.

Reikalų Ministerių susitarimas Maskvoje ir Teherano konferencija parodo, jog Sovietų Sąjunga jau yra nuveikus ir veikia ant toliau, kiek tik gali, kad tik sustiprintus militarinę-politinę gałą laisvę mylinčių tautų kovoje prieš hitlerinę Vokietiją, ir kad tą gałą palaičius ir po karo dėl visų tautų naudos.

Sovietų Sąjungos užrubežinė politika yra paremta ant Raudonosios Armijos ir ant visų tautų žmonių, kurie gyvena socialistinėje šalyje. Žmonių moralė ir politinė vienybė Sovietų Sąjungoje, vienybė fronte ir užfrontė sudaro stiprų pamatą Sovietų Sąjungos užrubežinės politikos.

Dabar, 27-tose spalio Revoliucijos sukaktuvėse, mes galime matyti pasekmes geros Sov. Sąjungos užrubežinės politikos, atsargiai priengtos politikos, paremtos ant stiprių principų, ant augančios draugystės tarp Sovietų Sąjungos, Didžiosios Britanijos ir Amerikos, sutriuškinimui Vokietijos pa-

gelbininkų, atskyrimui Vokietijos, ir prisartiinimui greičiau prie sutriuškimo Hitlerio karo mašinos ir jo vagiškios Nacių valstybės.

Padedant principiniam pamatum tarptautinės apsigynimo organizacijų, sutarčių dėl ekonominių problemų, apsilankymas p. Churchillio ir p. Edeno Maskvoje, yra aiškus užtikrinimas, jog militarinė-politinė sąjunga tarp Sovietų Sąjungos, Amerikos ir Didžiosios Britanijos yra pabudavota ant stiprių pamatų dėl sudažymo mūsų visų prieš. Šita sąjunginė kova pagimdė aplinkybes tešimusi kooperacijos tarp Sovietų Sąjungos, Amerikos ir Didžiosios Britanijos ir po karo—dėl naudos visų laisvę mylinčių šalių.

Vertė A. Gilmanas.

Phone: Lafayette 5808
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkas
Gėlės Mylinciams, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Parnuoms

Siuočiamė Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS---Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYCOS JOSŲ PATOGUMUI:
6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas GROEVILLE 6142
1410 So. 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stovui prieinamas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGOŠ LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1276
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

J. LIULEVICIUS
4248 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
2354 S. HALSTED STREET 719 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1410

S. P. MAŽEIKA ir EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1128 ir 1129

ANTANAS M. PHILIPS
3207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9651

PHILADELPHIEČIAI VEL SUKELĖ \$619.16 NUPIRKMUI DOVANŲ LIETUVOS ŽMONĖMS

Philadelphia, Pa. — Grudžio 3 d. Lietuvių Respublikų Susivienijimas surengė prakalbą Lietuvos naudai. Nedidelį sveatinę susirinkimą ir paškino apie Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto darbinimąsi, kuris irgi yra Komiteto vice-pirmininkas, pakviestas palaikyti Joną Gasiną, "Tiesos" redaktorių.

Gasiną padarė trumpą peržvalgą esamo karo ir Lietuvos padėties. Klubas pats aukavo \$200. Viso surinkta \$619.16. Kitas koresp. parašys smulkmenas.

Antras kalbėjo J. A. Bekampis. Jis pasakė trumpą ir gerą prakalbą. Philadelphiajos seneni veikėjai vėl stoja darban savo gimtinei Lietuvai teikti pagelbą.

Bendro "Fondo" Plėpalai. Prieš šias prakalbas iš jų "Bendro Fondo" skyriaus, jų surengtose prakalbose pirmininkui kunigui Končiui, baugino Phila. Lietuvius, kad be jų leidimo niekas negali rinkti jokios pagelbos Lietuvai. Ir jei, tačiau, kas rinks, tai jie areštuos. Viską neškite jiems, o jie pasiųs gestapo lietuviškiems naciams į Švediją ir kitur.

Daug silpnai protaujančių lietuvių pradėjo rūpintis ar čia tik nepadarys kokių nesmagumų. Monelinkai baugino, silpnadvasiai zaunio apie kokias ten jų legalybes, formalumus. Buvo ir tokių, kurie pasukdijo Russian War Relief, kuris bendrai veikia su Liet. Pag. Teik. Komitetu. Ilgais liežuviais plepėjo, kad būk RWR viską renka "ruskiams," Lietuva nieko negaus.

Bet štai atėjo telegrama iš Vilniaus, kad visi pasišūti LPTK siuntiniai gauti. Sovietų valdžia pasiuntė į Vilnių 14 vagonų drapanų ir visokių daiktų. Keleriopai daugiau prisuntė, negu mes pasiuntėme. Dabar jau pradeda ateiti laiskai iš Lietuvos. Kaip pro-naciai jusis, gavę laiškus iš savo giminių, kuriuose patvirtins mūsų suteiktą pagelbą—"ruskių" suteiktą pagelbą Lietuvai. Ateina pro-naciams rūsti diena!

tuvos liaudies teismo! Philadelphiajos lietuvių glauskites prie Liet. Pagelb. Teik. Komiteto ir jo didžiuliu draugijū, kurios širdingai renka drapanas ir visokius daiktus Lietuvai be jokio atlyginimo. Aukaukite, ką tik galite.

Drabužius neškite į Lietuvių Respublikų Susivienijimo sutalpa 1218 Wallace st. Petras Mack randasi dabar gaspadorius minėtos Draugijos ir jis priims viską.

Liet. Pag. Teik. Komiteto susirinkimai įvyksta kas trečias sekmadienis, 1218 Wallace st., 3-čia val. po pietų. Sekantis susirinkimas įvyks 17 d. gruodžio.

Sunkiai Susižeidęs Jurgis Lukoševičius.

Phila. seniausias veikėjas d. J. Lukoševičius netikėtai paslydo belipdamas nuo antro aukšto trepaus ir pargriuvo. Nelaimingasis užsigavo rankas, pečius ir nervus sukrėtė. Jis yra LRS pirm.; LPTK pirmininkas ir visur darbuojasi; o reikia žinoti, kad jis persoko per 70 metų amžiaus! Tas draugas šaukia telefonu ir sako: Nepaeinu, brolaus, patiko nelaimė.

Jurgis randasi savo namuose, 2621 S. 8th st. Jis sakosi neužlgo vėl atsistos ant kojų ir dirbs organizacijų svarbų darbą. Mes linkime visos Phila. pažangųjų lietuvių vardu greitai pasveikinti ir sugrįžti prie mūs.

VIENAS UŽMUŠTAS, KITAS SUŽEISTAS PASISAUDYME.

Herrin, Ill.—Čionai įvyko įdomus revolyverių duelis. Thomas Propas, White Castle, rodauzės savininkas, užmuštas, o Monroe Armes pavojingai sužeistas.

Jėdu susiargomentavo ir ėmė šaudyti vienas į kitą. Armes, sakoma, yra žinomas gengsteris, sėdėjęs ilgai kalėjime už užpuolimą ant federalės valdžios agento.

Įdomu tas, kad policija rado tik vieną revolyverį, nors abudu jie šaudė. Gal buvo ir kas trečias.

OHIO IŠRINKO ŠEŠIS DEMOKRATUS Į KONGRESĄ; TRYS VIETON REPUBLIKONŲ.

Dayton, Ohio.—Respublikoniška Ohio valstija šiuose rinkimuose padarė šuolį pirmyn. Išrinkta šeši demokratai. Trys jų vieton republikonų. Tarp naujai išrinktų yra gan pažangijū, ypač Edward J. Gardiner. Jis sako, tėmys gerai, kad balsuotojai nebūtų apkrauti taksais perdau.

Japonija Neteko 76 Admirolų

MELBOURNE, Australija, gr. 14.—Dar 5 Japonijos admirolų žuvimas karo fronte padidino skaičių kritusių kar Japonijos admirolų iki 76. Trys admirolai numirė, tai viso yra 79.

IR JIE SAKOSI GELBĖS LIETUVĄ

Waukegan, Ill.—Mano geras pažystamas man įteikė žaliuos spalvos lapelį, kurio antgalvis skamba sekamai: "Masinis susirinkimas Lietuvai gelbėti." Tas susirinkimas įvyko gruodžio 3 d., vietinėje Lietuvių Auditorijoje.

Cia reikia tiek pridėti, kad jie sako Lietuvai gelbėti ir toliau kalba apie drabužių rinkliavą. Reiškia, renka drabužius, kurie turi būti siunčiami į Lietuvą nuo karo ir nacių nukentėjusiems žmonėms. Bet kiek man žinoma, šie žmonės dar nėra pasiumė į Lietuvą net skepetaitės žaidimai aprišti. Be to, jie kalba, kad siųs drabužius, nuo geros valios žmonių surinktus, į Švediją, Ispaniją ir tt. Jei taip, tai

kam sakyti Lietuvai gelbėti, tegu sako, gelbėjimui pabėgėlių iš Lietuvos.

Tą susirinkimą, kaip po lapeliu pasirašyta, šaukė Amerikos Lietuvių Tarybos Komisija. Nusitariu nueiti ir savo ausimis užgirsti, ką tie žmoneliai galės ir sugebės pasakyti.

Atėjau pirmas, sveatinė buvo tuščia, tik kedės baigė statyti sveatinės gaspadorius.

Gerokai pavėluotu laiku publika pradėjo rinktis; prisirinko tarp 150 ir 200 asmenų, beveik lygiomis moterų ir vyrų. Vakaro vedėjas atidarė sueigą, paaiškines tikslą šio susirinkimo, pakvietė ant estrados chorą iš 7 merginų ir 9 vyrų. Užgiedojo Dėdės Samo himną ir

Lietuvos himną, skambėjo gana gražiai ir sutartinai, vėliau dar porą dainelių sudainavo sutartinai, gerai palavintais balsais. Tik galia, kad vyrų balsų nesigirdėjo. Galima drąsiai sakyti, kad vyrai tik pagrazinimui ant estrados stovėjo, o merginos tikrai gražiai dainavo. Tad lai bus man leista jums, lietuviatės, už taip gražiai-meliodingai padainuotas daineles paaciuoti viešai: Ačiū!

Na, perstatomas p. Leonardas Šimutis, "Draugo" redaktoriūs, bet jis nekalbėjo nuo estrados, pasimė kedę ir pasistatė 6 pėdas tolu nuo mano manęs. Mano buvimas sveatinėje kaip vakaro vedėjų, taip p. Leonardui Šimuciū aiškiai matoma nepatiko. Mat senis, nenuoordoma Dr. A. L. Graičūnas

JUBILIEJINIS DIENRAŠČIO Vilnies Vajus PRASIDĖJO SU PIRMA SPALIO 1,000 Naujų Vilniai Skaitytojų \$1,000 (DOLERIŲ) DOVANOM VAJININKAM Į TALKĄ, DARBŠTIEJI VAJININKAI! Patalpinkime Pažangų Dienrašį Kiekvienos Lietuvii Šeimos Namuose!

BRANGŲ DIENRAŠČIO "VILNIES" SKAITYTOJAI: Kurie skaitote "Vilni" nuo jos įsikurimo, arti per 25 metus, persitikrinkite, jog be pažangaus dienraščio negalėtumėt apsieiti. Jeigu "Vilnis" jums patinka, tai patiks ir jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progos su ja susipažinti. ŠTAI NEIŠSEMAMAS ŠALTINIS NAUJŲ SKAITYTOJŲ! Mūsų naujoji tėvynė Amerika ir kartu visas demokratinis pasaulis eina prie pergalės prieš fašizmą. Mūsų gimtines Lietuvos išlaisvinimas yra kaipo įvykęs faktas.

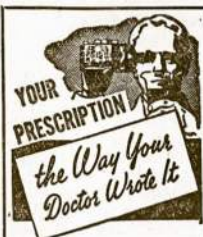
"Vilnis" teisingai gali pasididžiuoti turinti savo bendradarbių eilėse gambiausias Lietuvos rašytojus. Jokiamė kitame laikraštyje Chicagoj nerosite tiek žinių ir straipsnių iš Vilniaus, Kauno ir kitų Lietuvos miestų ir kaimų, kaip Vilnyje.

Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas vilnietis ir demokratiniai nusiteikę lietuvis pagelbės "Vilnies" Jubiliejiniam Vajuje, pakalbindami savo kaimynus užsiprenuėruoti "Vilni." Jei praėjusiais vajais, ypatingai perykščiamė, detroitietės gavo po 50 ir daugiau naujų skaitytojų; kitos po desėtkus, tai ar galima sakyti, jog vienas skaitytojas yra sunku gauti?

PAVIENIAI IR ORGANIZACIJŲ IŠRINKTI DARBININKAI "VILNIS" 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tuojaus užsiregistruokite "Vilnies" Administracijoje ir aplaikysite smulkėniškias informacijas apie vajų.

savo ausimis girdės plūdimą Sovietų Sąjungos ir Raudonosios Armijos, Čia ir visas "spektaklis" pasibaigė. Ūpas ir įtūžimas atslūgo. Šaltai pradėjo kalbą, vienas kitas žodis "netyčia" įpauktas ant Sovietų Tarybos nuogaro, bet pagiežė, melagystės berybiškai nedrėjo pliuurti. Noroms nenoroms turėjo priėiti ir paliesti vokiečius, ypač užplūdimą ant Lietuvos, apie apiplėšimą nuogai lietuvių, bet apie deginimus ištisų kaimų, apie tūkstančius suaudumų nekaltų žmonių nė žodelio neprisiminė! Papasakojo apie savo du stinūs, kurie tarnauja Dėdės Samo armijoje. Ir galų gale pasisakė kokių tikslu atvyko pas vaukeganiečius lietuvius: sustvirtinti pasiryžimą komiteto rinkime drabužių nuvilkietiems nuogai lietuviams ir parinkti dolerių užlaimyui-sustvirtinimui pp. Šimuciū-Grigaičio-Vaidylos Tarybos. Suriko iš visos gerklės: "razbaininkai bolševikai laisvų, nepriklausomą Lietuvą parijo—budėkim broliai ir esute lietuviai!" Tuom ir užbaigė savo kalbą ir atsėdėjo tarp savųjų. Nebe to, kad dar sykį piktai nebūtų žvilgtėjęs į senj nenuooramą, kuris sugadino ūpą ir progą pakolioti mūsų Amerikos sąjungininkę Sovietų Sąjungą.

Man rūpėjo p. Leonardo Šimuciū kalbą savo ausimis girdėti ir įsitikrinti jo nustatymą link Lietuvos Tarybinės Socialistinės Respublikos. That's all! Taip, gerbiamieji, nereikia dideliai stebėtis, kad mužiškai, prasėciškai, kaimiečiai savo buvusiems nepriklausomos Lietuvos valstybės

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS Svarbiausiu dalyku jūsų gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti tikimui... ant ledami pasakyt, kad receptų naudojamo materiole ir jo matalymo. Mes didiuojamės galėmū pasidėmū yra svarbiausia dalyka mūsų biamo. Valties matalso tik išimūti, registruoti ir prityrę pharmacistai. Materiolas ir chemikalai yra naudojami vienai iš geriausių. Pagal dvejops patikrinimo šiekėna garantuoja akuratumą, kurio būti galima patikėti. Letskie mums išpildyti jūsų nekanti receptai. UNION DRUG CO. 35th & S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

FELIX TAVERN 1335 W. Madison St. Chicago, Ill. Seeley 9533 Mes esame ne tik aludninkai, bet ir uolūs pažangaus judėjimo rėmėjai. Prašome užėiti linksmam laikui. Gera muzika kasdien. FELIX ir PETRUSĖ CELDBUTAI, Savininkai

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas Tvirtausia Lietuvių Pašalpo ir Adrupados Organizacija Gailma apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000. Pašalpos į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15. Visiems įstojimas veltai. Mėnesinė mokeskis pigiausia. Prilima naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus. Išrašyk dabar ir savo šėlmą įrašyk. Išpildyk žemiaus telpančių blankute ir pastuk sekamu adresu: Lietuvių Darbininkų Susivienijimas 419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y. Ai noriu gauti informacįų, kaip tapati LDS nariu. Mano vardas _____ Antraštas _____

Graikai Rengia Protesto Mitingą Prieš Britų Politiką

Pasiuntė Telegramą Prezidentui Tuo Klausimu

Šį sekmadienį, gruodžio 17-tą, Chicago graikai rengia masinį mitingą Morrison Hotel užprotestavimui prieš Britanijos nelėmtą politiką Graikijos klausimu. Mitingas prasidės 8.00 val. vakaro.

Masiniame mitingame pralabą pasakys Stelio Pistolais, kuris šioje šalyje atstovauja pažangų įsėjimą, pritariantį Tautinio Išeilaisvinimo Komiteto veiklai. Pistolais buvo Graikijos parlamento nariu prie Venizelos valdžios.

Pasiuntė Telegramą Prezidentui

Chicago Patriotinei Veiklai Komiteto suauktoj suėjo, paminėjimui 153 metų sukakties nuo priėmimo "Bill or Rights", visuomeninių mokslų Chicago Universiteto profesorius Renzo Bianchi pasakė įdomią pralabą.

Jis aiškino, kad Britanija savo nelėmta politika ne tik nepatraukia Graikijos žmonių prie savęs, bet priešingai "juos stumia prie Sovietų Sąjungos."

Užbaigus profesoriumi kalbėti, liko priimta laiškas telegramos formoje pasigyti per id e n t u i Rooseveltui, Valstybės Departamento galvai Stettinui ir senatoriumi Lucais.

Telegramoj pasako, kad pilnai remia prezidento nusistatymą Graikijos klausimu ir pasitiki, jog Atlanto Carterio dėsniab bus išlaikyti taikios įvedime.

BRIGHTON PARK

LLD 104 Kp. Narių Domei

LLD 104-tos kuopos priešmėtis susirinkimas įvykis pirmadienį, gruodžio 18 d., 7:30 val. vakaro, Hollywood salėj, 2417 W. 43rd st.

Visi kuopos nariai susirinkime dalyvausite, nes turėsime išrinkti kuopos naują valdybą ateinantiesiems metams.

Taipgi turėsime pasitarti apie ateinančią draugijos konferenciją, kuri įvyks sausio mėnesį, 1945 metais. Reikės išrinkti delegatai į konferenciją.

Šiame susirinkime teks pasitarti apie naujų narių vaju, kuris prasidės tuojau po naujų metų. Dėl pasekmingo darbavimosi reikia kiek galint daugiau narių įtraukti į kuopą.

Apart to, reikia pasitarti "Vilnies" vajuais reikalais. Mūsų vajininkai gerai darbuojasi, bet jiems reikia talcos.

Kaip matote darbo turime daug. Tai visi nariai malonėkite susirinkime dalyvausti. Kurie dar nepriklausote prie Lietuvos Literatūros Draugijos, tai būtina įsirašykite į šią kultūros ir apšvietos organizaciją.

Valdyba.

Ką Veikia Kar. Požėla?

Ristikų cyfas Karolis Požėla organizuoja naujas spēkas į ristyinių sporto klubus KAP. Chicagoj, Wisconsin, Indianoj ir Michigan sakosi jau turis septynius klubus, prie kurių priklauso virš 60 ristikų.

Neseniai Karolis Požėla lankėsi Buffalo, Rochesterį ir Toronto. Sakosi, kad viskas pavyko gerai.

Maurice Tillet, Poželos surastas "Angelas," šiuo tarpu tūo Chicago. Jam sekasi gerai.

Jei turit kokį reikalą sporto srity, matykites su K. Požėla 208 N. Wells st. (Room 408).

Rep.

Chicago Lenkų Vardu Pasiuntė Telegramą Edenui

Polish-American Congress vardu pasiuntė telegramą Britanijos užsienio ministerei Edenui. Po telegramą pasirašė Charles Rozmarcek, prezidentas minėtos lenkų grupės.

Telegramą siuntė tu sumetimui, jog sustiprinti londoniškes lenkų valdžios poziciją artinantis diskusijų dienai Anglijos Parlamente. (Kaip praeitą penktadienį buvo padaryta pranešimas Anglijos Parlamente Lenkių klausimu.)

ROSELANDO ŽINIOS

Sekmadienj Pralaiskite Aido Choro Žaislų Vakare

Paskutinis sirdingas užkvietimas į Aido Choro "žaislų ir dainų vakarą."

Geriausi lošėjai gaus gražią dovaną. Girdejuo, kad choristai yra sumėgę daug gražių dovanų laimėjimams. Matot, patys dainininkai nevien eikvoja savo laiką lankant choro pamokas, mokintis dainuoti; nevien "carefare" užsimoka dalvadaudami parengimuose, kad palinksminis publika, bet savo parengimuose energingai dirba, sumeša dovanas, kad padarius parengimą kuo pasekmingiausiu! Jų užduotis yra palaikyti savo chorą kaip moraliniai, taip finansiniai.

Rėmėjų privalumas paremti choro palaikymą, atsilankant į choro parengimus.

Šio parengimo komisija susideda vien iš jaunuolių, kurie nuolat dirba choro gerovei.

Visi pažystate komisijos narius. Buvusi choro pirminkė, D. Razmus, solistė, P. Bacevičiūtė, patriotinės choro daininkė J. Wirba ir neseniai paleistas iš armijos "honorary discharge" Johnny Razmus.

Paremkime tuos jaunuolius, kad padarius šį parengimą kuo pasekmingiausiu; užpildykime Liet. Kultūros svetainę kupinai gruodžio (Dec.) 17 d. Įžanga tik 40c. Pradžia 4:30 v. v. Svetainės antrašas: 10413 S. Michigan ave.

Dainininkas.

UŽMUŠĖ DARBININKAS. Emil Wickersheim, 62 m., kuris dirbo Grays Lake Gelatine Co., sutiko mirting nelaimė, nutruko keltuvu vieniš rivi. Krito su keltuvu žemyn ir liko užmuštas.

CICERO ŽINIOS

Cicero Prapertierių Klubo susirinkimas įvyko gruodžio 12 d., Liuosybės salėj. Narių dalyvavo gana skaitlingai. Rinko valdybą sekančioms metams, kur beveik tie patys asmenys pasiliko. Jie šį metą gan gerai tarnavo.

Pirmininku pasiliko Kimbaras, užrašė raštininku Tamavičius ir kiti. Laiškai liko neskaityta tik sekretorius paaiškino kas juose rašoma. Rodos vienas Lietuvos gelbėjimo klausimu. Mat raštininkas žino jų turinį, tai, kad ilgai laiko neužimti, tik pasako apie ką ten rašoma.

Buvo pranešta iš miesto apie Cicero vandenį. Šiomet kainos už vandenį buvo gana aukštos. Atrodo, kad nedateklų turi užmokėti mažai namų savininkai, o dirbtuvės, nors vandenio vartoja gana daug, gauna patarnavimą už daug pigesnę kainą. Daugelis dirbtuvių ir myterių neturi, visai nemieruoja dėl jų vandenį.

Cicero miestas perka vandenį iš Chicago. Sako, bus tyrinėjama kaip ten yra su mokėjimu už vandenį.

Prapertierių klubas nutarė surengti žaislų parę. Parengimas įvyks 1945 metais, pradžioje gavenis. Nutarta pravesti vaju, mažus namų savininkus surašinėti į klubą. Metinė mokestis tik doleris. Klubiečiai nusitarė po sekamo susirinkimo turėti alaus.

Išnešė Spintą ir Pinigus

Piktadariai išnešė 75 svarų saugumo spintą ir \$3,250 pinigų nuo R. H. Hahn, gyvenusio 7327 S. Hermitage ave. Jis nebuvo namie kai vagys įsiveržė į kambarį.

Iki Pirmadienio Turi Pasiduoti Montgomery Ward Kompanija

Karo Darbo Taryba įsakė Montgomery Ward and Co. viršyiai S. Avery, kad turi pasiduoti valdžios nuostatoms: išpildyti ką patvarkė Karo Darbo Taryba santyki derybose su darbininkais iki ateinančio pirmadienio.

Detroitie aina darbininkų streikas. Chicagoj nesusiariai su darbininkais: kompanijos direktoriai nepildo kas buvo nutarta Karo Darbo Tarybos. Gali kilti streikai ir kituose miestuose šios didelės kompanijos įmonėse, sako pranešime.

Washingtono Karo Darbo Taryba įsakė kompanijai išpildyti kas buvo nutarta. Jeigu to nebus padaryta su ateinančiu pirmadieniu, tai gali būti imama griežtesni žingsniai prieš kompaniją, negu buvo pereinę pavasarį, jos imonių paėmimas į valdžios rankas.

Kaip atsimensa spaudos skaitytojai pereinę pavasarį Montgomery Ward and Co. direktorių pirminkiną Sewell L. Avery išnešė iš raištines, nes jis nenorėjo pasiduoti.

S. D.

Gleiznis ir Pinčius Zuvo Karo Veiksmuose

Pacifiko fronte žuvę štabo seržantas Franas Gleiznis. Jo žmona gyvena 5041 S. Paulina st.

Italijos fronte žuvo karys M. Pinčius. Jo žmona gyvena 1829 So. Harding ave.

Naujų Metų Pasitikimo Banketas

GRUODZIO 31, 1944
Liet. Liuosybės Svetainėj
Cicero
Rengia LDS 2-ras Apskr. bendrai su LLD 1-mu Apskr. ir Cicero organizacijom.

Ragina Praplėsti Socialio Saugumo Planą

Iš Washingtono buvo atvykęs Socialio Saugumo Tarybos narys Arthur G. Altmejer. Jis pasakė reikimą prakalbė Visuomenės Gerovės Susivienijimo su rengtame bankietje Edgewater Beach viešbutyje.

Altmejer aiškino kaip yra svarbu praplėsti socialio saugumo planas. Jo nurolymas buvo, federalė valdžia tam reikalui turėtų skirti sumas pinigų, kad papildyti valstijų socialio saugumo išdus. Tačiau valstijos, iš savo pusės, tuo reikalu privalo daugiau rūpintis ir socialės gerovės plano plėtimui praleisti įstatymus.

Empire Theatre

675 W. Madison St. (Blokas nuo Halsted)
Be Pertraukos nuo 8:30 ryto iki vidurnakčio.
Rytoj ir Pirmadienijj 'Ukraine in Flames'

World Playhouse

410 S. Michigan Ave.
Be pertraukos nuo 11:15 ryto iki vidurnakčio.
PASKUTINE SAVAITĖ!
Linksma ir Žingeidi Rusiška Komedija 'ADVENTURE IN BOKHARA'

S. & R. Cleaners

SAM SAPIENZA IR RALPH MEROLLA, Sav.
3320 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Juozas ir Prudencija RACHUNAI

Naujoj Vietoj
2656 W. 69th Street
GOLD COAST INN
Tel. REPublic 8879

PAULINA

Russian-Turkish Baths
SOUTH SIDĖS NAUJAUSIAI PIRTIS
DUODAM ELEKTROS TRYTMUS, ULTRĀ VIOLET SUNSHINE IR INFRA-RED LIGHT RADIATIONS, NETURKŲ KRAUJO CIRCULAVIMA, REUMATISKA SKAUSMA, LUMBAGO, SALTŲ, PARALYZIU—SALINA NAUDOJIMAS ELEKTROS IR HYDRO-THERAPEUTIC TRYTMATAI
1657 W. 45th St., Kamps S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN

3212 SO. HALSTED STREET
Victory 7692
Nauja, Smagi UZEIGA
BRIDGEPORTCIAM
Kanados Elius, Vynai, Degtinės ir Likeriai. Atsilankę postenkimsit musu patarnavimu.
Ign. Ragašinskas, sav.

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA Fayette 3210
Res. Tel. Republic 0054
Jeigu Neatsilepia -
Sauk KEDzie 2888
VALANDOS:
Kasdieniu nuo 1 iki 3 Val. Popiet ir nuo 6 iki 9 Val. Vakara.
Trečdiadieni Vakara ir Sekmadieniais pagal Susitarimą.
Telefonas: YARds 3146
Namų—PROspect 1930

Dr. V. A. Simkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINUIS Pritaiko
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakara 7-9
Pirmadieniab tik 2 iki 4.
Sventadieniab pagal sutartį

Dr. Strikolis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 5 iki vakara
Sekmadieniais pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YRINgija 6036
Namų—BEVERly 8244

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečdiadieniab pagal sutartį
Phone: YARds 5921
Residencijos—KENWOOD 5137

Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 25th ir S. Halsted St.)
VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6-8 iki 1:30 vakaro. Trečdiadieniab ir Šeštadieniab nuo 1 iki 3 popiet.
Rez. 4826 S. Kimbark
Phone: GROvehill 3111

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS
KOJU SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. Vezelis
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arl 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 9 vak. Trečdi. sutartum

Dr. Marjan S. Swiort
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
VALANDOS
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro
Residencijos FORSMOUTH 6816
Ofiso LA Fayette 6888

Dr. J. S. O'Connell
DENTISTAS
135 S. State St., DEA. 2689
6230 S. Halsted St., WEN. 7048
4635 N. Broadway, LON. 7179
4111 W. Madison St., REP. 4983
8214 S. Cottage Grove Ave., FAI. 8462
Ant Ibmokėčių, jeigu norima.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1838
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Heilo
Ofisas ir Akinius Dirbtuvė
2461 SO. HALSTED ST.
Kampus 2461 St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 4
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomingsai akinius
už prielanku kainai ir ant lengvą v. Ibmokėčiųmu.
CALumet 4591
3241 S. Halsted Street
RAKANUD KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!
Permsinytas Vardas ir Adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydikas
2529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

Atlankykite Joną Pukėną (Perkins)

Vakar "Vilny" buvo rašyta apie Joną Pukėną, kad jis sunkiai serga Augustana ligoninėj. 409 Dickens st. Prie to noriu tik tiek pridėti, kad nuėjus į ligoninę reikia klausiti Jono Perkins; jis taip pasidavęs.

Jono Pukeno žmona yra Marquette Parko Moterų Klubu narė. Abu yra geri vilniečiai ir progresyvių organizacijų rėmėjai. Dženitorio darbas neleidžia jiems išeiti tiek kiek norėtų. Pažystami bei draugai atlankykite Joną Pukėną.

Draugas.

Baltosios Zvaigždės Kliubas

Baltosios Zvaigždės klubas, kuris savo susirinkimus laiko West Side Hall (buv. Meldazių), gerai gyvuoja. Ižde turi apie \$17,000. Narių turi apie 200. Perteitame susirinkime bonų pirkio už \$1,000. Iš viso šis klubas yra pirkes bonų už \$7,000. Klubietis.

Yards 3545
Ann's Tavern
(Buvusi Chalmers)
3600 S. Union Ave.
Atsilankiusius maloniai priimam ir pavašinam.
JUOZAS ir ANN POVLAITIS, Sav.

JOHN & MARTHA DARASKAI
Naujoje Vietoje
1634 W. 69th St.
SMAGI IR GRAZI UZEIGA
(Prie S. Ashland Ave.)
Tel. Hemlock 5046

Moderniškai Įrengta Nauja Užeiga
ANN'S TAVERN
TAVERN PALE ALUS VYNAS ir LIKERIAI
WM. ir ANN SANDERS, Sav.
3358 S. Halsted St.

Tel. Virginia 9493 Moterim Seredomis
PAULINA
Russian-Turkish Baths
SOUTH SIDĖS NAUJAUSIAI PIRTIS
DUODAM ELEKTROS TRYTMUS, ULTRĀ VIOLET SUNSHINE IR INFRA-RED LIGHT RADIATIONS, NETURKŲ KRAUJO CIRCULAVIMA, REUMATISKA SKAUSMA, LUMBAGO, SALTŲ, PARALYZIU—SALINA NAUDOJIMAS ELEKTROS IR HYDRO-THERAPEUTIC TRYTMATAI
1657 W. 45th St., Kamps S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN
3212 SO. HALSTED STREET
Victory 7692
Nauja, Smagi UZEIGA
BRIDGEPORTCIAM
Kanados Elius, Vynai, Degtinės ir Likeriai. Atsilankę postenkimsit musu patarnavimu.
Ign. Ragašinskas, sav.

